

ПОГОДЖЕНО

Голова ради гімназії
І.РАЧИНСЬКА
(протокол ради гімназії
30.08.2024 № 1)

СХВАЛЕНО
педагогічною радою гімназії № 2 м.Бердичева
30.08.2024
протокол від 30.08.2024 №1

ЗАТВЕРДЖЕНО

надано чинності та введено в дію
наказом директора від 02.09.202430.08.2024
№ 68/02-01

Директор гімназії № 2
м. Бердичева
Ірина ТОЛОЧКО

М.П.

НАСРІЗНА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
БЕРДИЧІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ГУМАНІТАРНОЇ ГІМНАЗІЇ №2
НА 2024-2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

ВСТУПНА ЧАСТИНА

до наскрізної освітньої програми гімназії №2 м.Бердичева

1. Нормативні документи, на основі яких розроблена наскрізна освітня програма

- Закон України «Про освіту».
- Закон України «Про повну загальну середню освіту».
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 року №988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року».
- Державні стандарти повної загальної середньої освіти:
 - на рівні початкової освіти** (в 1-4 класах) – Державного стандарту початкової освіти (затвердженого Постановою КМУ від 21.02.2018 року №87 (зі змінами);
 - на рівні базової середньої освіти:** в 5-6 класах - Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 30.09.2020 року №898); в 7-9 класах – Державного стандарту базової середньої освіти та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23.11.2011 року №1392);
 - на рівні профільної середньої освіти:** в 10-11 класах – Державного стандарту базової середньої освіти та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23.11.2011 року №1392).
- Типових освітніх програм для ЗЗСО:
 - на рівні початкової освіти:**
 - Типової освітньої програми для учнів 1-х класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Савченко (затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 року №743-22);
 - Типової освітньої програми для учнів 3-4-х кл. закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Савченко (затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 року №743-22);
 - Освітньої програми початкової школи Навчальним планом початкової школи з українською мовою навчання для закладів загальної освіти, що працюють за педагогічною технологією «Росток» (наказ Міністерства освіти і науки України від 29.04.2021 № 483, д. 2);
 - на рівні базової середньої освіти:**
 - у 5-7 класах** - Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерством освіти і науки України від 09.08.2024 № 1120, додаток 3; модельні навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та схвалено до використання в освітньому процесі» наказом від 12.07.2021 року №795 (зі змінами, внесеними у додаток наказами Міністерства освіти і науки України від 10.08.2021 року №898, від 29.09.2021 року №1031, від 13.12.2021 року №1358, від 02.02.2022 року №96, від 09.02.2022 року №143, від 11.04.2022 року №324); (гриф Міністерства освіти і науки України станом на 01.08.2022 року надано 95 модельним навчальним програмам);
 - у 8-9 класах** - Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом Міністерством освіти і науки України від 20.04.2018 року № 405, таблиця 3;
 - на рівні профільної середньої освіти** - Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 року №408 у редакції наказу МОН від 28.11.2019 року №1493).
- Постанови КМУ:**
 - від 23.07.2024 № 841 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні» 2024/2025 навчальний рік в закладах загальної середньої освіти триватиме з 02.09.2024 до 30.06.2025;
 - від 28.03.2022 року №274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану» (в редакції наказу МОН від 14.11.2022 року №1021);

- від 21.08.2023 року №1022 «Про забезпечення навчання учнів, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту в закладах освіти країни перебування та України»;

- від 18.08.2023 року №1014 «Про затвердження типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно у закладах освіти країни перебування та України»

- від 20.02.2002 року №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх

типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами);

- від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»;

Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23.04.2019 року №536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10.02.2021 року №160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.05.2019 року за №547/33518;

Наказів Міністерства освіти і науки України:

- від 07.08.2024 № 1112 «Про затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 08 серпня 2024 р. за № 1222/42567;

- Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за №184/28314;

- Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09. 2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224) в редакції наказу МОН України від 24.02.2023 року №201;

- Про затвердження Змін до Порядку зарахування, відрядження та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.05.2024 № 714, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 03 червня 2024 р. за № 819/42164;

- Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 №762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

- від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій оцінювання результатів навчання».

– Листів Міністерства освіти і науки України:

від 03.08.2023 року №1/11479-23 «Про методичні рекомендації «Безпечне освітнє середовище: надання індивідуальної підтримки учням з особливими освітніми потребами під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації»;

від 23.08.2024 №1/15281-24 «Про організацію 2024/2025 навчального року в закладах загальної середньої освіти»;

від 1.1/15776-24 від 30.08.2024 року «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої

освіти у 2024/2025 навчальному році».

2. Мета наскрізної освітньої програми – всебічний розвиток, виховання та соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

3. Завдання наскрізної освітньої програми:

– реалізація предметного і надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентноздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність);

– забезпечення діяльнісної спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної освітньої діяльності, а також практичну його спрямованість;

– реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків; наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів;

– зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

4. Термін реалізації: 2024-2025 навчальний рік

5. Структура програми:

1 розділ – початкова освіта,

2 розділ – базова середня освіта,

3 розділ – профільна середня освіта.

Кожна з них визначає:

1. Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.

2. Очікувані результати навчання учнів.

3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за Наскрізною освітньою програмою.

6. Напрямки реалізації

Згідно з чинним законодавством організувати освітній процес відповідно до рівнів типових освітніх програм трьох ступенів навчання:

I ступінь – початкова освіта тривалістю чотири роки;

II ступінь – базова середня освіта тривалістю п'ять років;

III ступінь – профільна середня освіта тривалістю два роки.

1. При реалізації освітньої програми забезпечити:

– логічну послідовність вивчення предметів, що розкривається у відповідних навчальних програмах;

– рекомендовані форми організації освітнього процесу, основними формами якого є уроки у початковій школі та модульні заняття, які передбачають формування ключових, предметних компетентностей, їх розвиток, рівень сформованості та корекцію. Також рекомендованими формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні заняття, інтегровані заняття, прес конференції, ділові ігри тощо;

– використання в освітньому процесі сучасних інноваційних технологій, систем (методик) навчання;

– науково-дослідницьку діяльність, участь у проєктах;

– профільне спрямування навчання при здобутті повної загальної середньої освіти, що сформовано закладом освіти з урахуванням можливостей кадрового та матеріально-технічного забезпечення якісної його реалізації; – роботу з обдарованими дітьми;

– навчання осіб з особливими освітніми потребами.

2. Здійснити навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, зокрема підручниками та навчальними посібниками, схваленими Міністерством освіти і науки України та рекомендованими до використання.

3. Спрямувати освітній процес на задоволення потреб здобувачів освіти у виборі програм навчання, а також різних форм освітньої діяльності, однією з яких є навчання за індивідуальною формою (педагогічний патронаж, сімейна/домашня форма навчання та екстернат) та інклюзивною.

4. Запровадити в освітній процес ліцею сучасні технології навчання, зокрема: проєктні, інформаційно-комунікаційні, критичного мислення, інтерактивні технології, рейтингового оцінювання, окремі освітні тренди.

5. Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення, сформувати варіативну складову навчального плану, спрямувати її на підсилення предметів інваріантної складової, а саме: запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, формують індивідуальну освітню траєкторію особистості та формують її всебічний розвиток.

6. Реалізувати навчання за наскрізними лініями через: організацію розвивального та мотивуючого освітнього середовища, роботу в проєктах, позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

7. Забезпечити здобуття профільної освіти за рахунок введення профільного предмету «Українська мова та література» та спецкурсу «Основи теорії літератури».

8. Врахувати вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової та повної загальної середньої освіти.

9. Створити умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами.

10. Освітній процес у закладі організовувати, враховуючи введення воєнного стану, реалізуючи індивідуальну освітню траєкторію здобувачів освіти.

за інституційною формою:

✓ очна;

✓ дистанційна (за потреби) у зв'язку із загостренням безпекової ситуації в регіоні та країні.

За індивідуальною формою:

✓ сімейна (домашня) форма навчання або екстернат – для неповнолітніх учнів за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють;

✓ педагогічний патронаж – для неповнолітніх, які за станом здоров'я не можуть відвідувати заклад та мають відповідну медичну довідку; Організація освітнього процесу у 2024-2025 році здійснюється заочною формою. Дистанційне навчання організовувати за

допомогою технічних засобів комунікації доступних для учасників освітнього процесу. Форма організації освітнього процесу залежить від безпекової ситуації і визначається рішенням військово-цивільної адміністрації та засіданням педагогічної ради. Класні приміщення обладнанні технічними засобами комунікації, тому у закладі створена можливість для дистанційного спостереження за уроком (навчальним заняттям) у синхронному режимі. Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації. Розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (затверджений наказом МОЗ України 25.09.2020 року № 2205, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 року за № 1111/35394).

7. Контроль і корекція

- реалізувати проєкт «Шкільний моніторинг як інструмент системи внутрішнього забезпечення якості освіти»;
- виробити критерії оцінки реалізації освітньої програми та якості освітнього процесу.

8. Пріоритети освітньої діяльності 2024-2025 н.р.

(в умовах воєнного стану)

- продовження реформи загальної середньої освіти відповідно до Концепції «Нова українська школа»;
- впровадження у 5-7-х класах нового Державного стандарту базової середньої освіти;
- організація освітнього процесу після вимушеного переривання його звичного перебігу, викликаного спочатку тривалими карантинами, потім – військовою агресією на території нашої держави для подолання освітніх розривів та освітніх втрат;
- посилення національно-патріотичного виховання, формування громадянської позиції;
- просвіта з питань особистої безпеки;
- організація освітньої діяльності здобувачів освіти та способів побудови зворотного зв'язку в умовах очної та дистанційної форм навчання;
- психологічні аспекти організації освітнього процесу в умовах воєнного/ після воєнного стану.

9. Принципи реалізації освітньої програми:

- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі з ООП;
- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;
- науковий характер освіти;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- відповідальність і підзвітність органів управління освітою та закладів освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності перед суспільством;
- інтеграція з ринком праці;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності; гуманізм;
- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України,

нетерпимості до їх порушення;

– формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;

– формування громадянської культури та культури демократії; – формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля.

Реалізація Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, яка включає такі напрямки:

1. Освітнє середовище.
2. Система оцінювання здобувачів освіти.
3. Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти.
4. Управлінські процеси закладу освіти.

І РОЗДІЛ ПОЧАТКОВА ОСВІТА

1. Загальні положення освітньої програми початкової освіти для 1-4-х класів Бердичівської міської гуманітарної гімназії №2

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітня програма для 1-4-х класів школи І ступеня Бердичівської міської гуманітарної гімназії №2 (початкова освіта) розроблена відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р - <https://cutt.ly/OyA9z5p>), Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) (у 1-4 класах), на основі Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України від 22.02.2018р, наказами МОНУ № 268 від 21.03.2018, № 1273 від 08.10.2019, № 743-22 від 12.08.2022.

Освітня програма початкової освіти для учнів 1-4-х класів Бердичівської міської гуманітарної гімназії №2 (далі - Освітня програма - ОП) окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів, спланованих і організованих для досягнення учнями визначених результатів навчання. Освітня програма визначає:

- деталізований опис компетентностей учнів;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між галузями знань та навчальними предметами за роками навчання, послідовність їх вивчення;
- форми організації освітнього процесу;
- деталізований опис інструментарію формувального (поточного) оцінювання;
- перелік і пропонований зміст освітніх галузей;
- логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах;

• очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальної програми під керівництвом Савченко О.Я. з урахуванням вимог до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти згідно з Державним стандартом початкової освіти і змінами до нього.

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;

- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційнокомунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для

досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі наскрізні вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми рекомендується використовувати внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

1.2. Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»), враховуючи досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку.

Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов. Загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між галузями знань та навчальними предметами за роками навчання, послідовність їх вивчення визначено у річному навчальному плані Бердичівської міської гуманітарної гімназії №2.

На основі Бердичівської міської гуманітарної гімназії № 2 складає на кожен навчальний рік річний навчальний план з конкретизацією варіативного складника, враховуючи особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантного, так і варіативного складників, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів. У 1-4-х класах початкової освіти здійснюватиметься поділ класів на групи при окремих предметів відповідно до чинних нормативів (іноземної мови (англійської), інформатики) - відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517), листа МОНУ від 18.05.2018 № 1/9-322 "Роз'яснення щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей, можливість якої передбачена Державним стандартом початкової освіти, затвердженим Постановами Кабінету Міністрів України № 87 від 21 лютого 2018 р., №688 від 24 липня 2019 р. При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-3-х класах – 40 хвилин відповідно до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205).

1.3. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Відповідно до наказів МОНУ від 12.08.2022 року №743-22 закладом освіти

визначено загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів - 3080 годин/навчальний рік:

- для 1-х класів – 700 годин/навчальний рік,
- для 2-х класів – 770 годин/навчальний рік,
- для 3-х класів – 805 годин/навчальний рік,
- для 4-х класів – 805 годин/навчальний рік.

Відповідно до української мови навчання у гімназії №2 м. Бердичева використовується типовий навчальний план початкової освіти для закладів загальної середньої освіти з української мовою навчання (додаток). ОП зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (додаток 1-3). Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту початкової освіти через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

**Типовий навчальний план, розроблений на основі освітньої
програми під керівництвом Савченко О. Я.
для 1-2-х класів початкової школи**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
	1кл.	2кл.	Разом
Українська мова*	7	7	19
Іноземна мова	2	3	
Математика	4	4	8
Я досліджую світ	3	3	6
Дизайн і технології	1	1	3
Інформатика	-	1	
Мистецтво	2	2	4
Фізична культура**	3	3	6
Усього	22	24	46
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25	48
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня	20/700	22/770	42/1470

*1 клас – інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»;

**2 клас – окремі навчальні предмети «Українська мова», «Читання», або інтегрований курс «Українська мова».

***Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.*

**Типовий навчальний план, розроблений на основі освітньої програми під керівництвом Савченко О. Я.
для 3-4-х класів початкової школи**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
	3кл.	4кл.	Разом
Українська мова*	7	7	20
Літературне читання			
Іноземна мова			
Математика	5	5	10
Я досліджую світ	3	3	6
Дизайн і технології	1	1	4
Інформатика	1	1	
Мистецтво	2	2	4
Фізична культура**	3	3	6
Усього	25	25	50
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26	26	52
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня	23/805	23/805	46/1610

***Інтегрований предмет або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».*

****Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.*

**Навчальний план початкової школи з українською мовою навчання
для закладів загальної середньої освіти, що працюють за педагогічною
технологією «Росток»**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень			
		1 клас	2 клас	3 клас	4 клас
Інваріантна частина					
Мовно-літературна (українська мова та література)	Українська мова	7	7	7	7
Мовно-літературна	Іноземна мова	2	2	3	3
Математична	Математика	4	5	5	5
Природнича	Навколишній світ	3	4	4	4
Громадянська та історична					
Соціальна і здоров'язбережувальна, технологічна					
Мистецька	Мистецтво*	2	2	2	2
Інформатична		1	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура**	3	3	3	3
Разом		19+3	21+3	22+3	22+3
Варіативна частина					
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять. ***		1	1	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня (за санітарними нормами)		20	22	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	25	26	26

* Навчальний заклад може обирати окремі курси «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво» або інтегрований курс «Мистецтво».

** Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** Одна година у 1-му класі варіативного складника використовується на інтегрований курс «Навколишній світ»

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у Типовій освітній програмі для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі змістовні лінії: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища». Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

- 1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти»,
- 2 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Читання»,
- 3, 4 класи – навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання».

Освітня галузь «Іншомовна» реалізується через окремий предмет – «Іноземна мова» (англійська). Освітня галузь "Математична" реалізується через окремий предмет, відповідно, - "Математика".

Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження». Освітні галузі «Природнича», «Соціальна і

здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична». Зазначені освітні галузі в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей. Освітня галузь «Інформатична» реалізується через окремий предмет, відповідно, - «Інформатика» з 2 класу. Зміст технологічної освітньої галузі реалізується через навчальний предмет «Дизайн і технології».

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими змістовими лініями: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації». Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується окремим предметом «Фізична культура», мета і завдання якого реалізуються за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

Мистецька освітня галузь реалізується через предмети вивчення за окремими видами мистецтва: музичне мистецтво, образотворче мистецтво за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі. Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» і змінами до нього години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуативні вправи, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Програми інваріантного складника Типового навчального плану є обов'язковими для використання в Бердичівській міській гуманітарній гімназії №2.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формульованого характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2-х класах підлягають вербальному, формульованому оцінюванню, у 3-4-х класах застосовується формульоване і підсумкове за навчальних досягнень оцінювання.

Формульоване оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на

кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях (до наказу МОНУ від 13.07.2021 №813 «Про методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 –х класів закладів загальної середньої освіти, від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»).

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання.

Формувальне оцінювання здійснюють з метою отримання інформації про досягнення учнів задля прийняття рішень про наступні кроки в навчанні як учителем, так і учнем. Формувальне оцінювання здійснюється шляхом:

- постійного педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів та коментарів самого учня, інших учнів, учителя;
- застосування різних прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття, розуміння, застосування учнями навчального матеріалу;
- визначення динаміки нарощування якісних показників результатів навчання у поточній навчальній діяльності;
- поточного аналізу змістового накопичення учнівського портфоліо; самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів; співбесід із батьками учнів задля врахування їх думки щодо особистісного розвитку та соціалізації тощо.

Оцінювання особистих досягнень учня відбувається вербально відповідно до шкали оцінювання у свідоцтві досягнень: має значні успіхи; демонструє помітний прогрес; досягає результату з допомогою вчителя; потребує значної уваги і допомоги.

Вербальні оцінки (1-2-і класи), (3-4-і класи) особистісних досягнень фіксуються у свідоцтві досягнень. Перелік і пропонований зміст освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мовна – літературна
- Іншомовна
- Математична
- Природнича
- Технологічна
- Інформативна
- Соціальна і здоров'язберезувальна
- Громадянська та історична
- Мистецька
- Фізкультурна

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Освітня програма гімназії №2 м.Бердичева передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовними лініями з урахуванням вимог до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти.

1.4.Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями з обов'язковими результатами навчання першого циклу, визначеними Державним стандартом початкової освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, в освітній програмі визначено завдання, які реалізовує вчитель у межах кожної галузі.

Освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході, теми/тези «Зміст навчання» передбачають не запам'ятовування учнями визначень термінів та понять, а активне конструювання знань та формування умінь, уявлень через досвід практичної діяльності.

Результати навчання роблять внесок у формування ключових компетентностей учнів, які спрямовані на формування в них здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне залучення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

1.5. Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організовує на уроці та в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть бути уточнені та розширені у змісті окремих предметів за умови виконання Державного стандарту та окремих предметів упродовж навчального року.

Вибір форм та методів навчання вчитель робить самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Розроблено програму шкільного моніторингу внутрішнього забезпечення якості освіти, яка включає такі компоненти:

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

№ з/п	Перелік навчальних програм з усіх дисциплін робочого навчального плану	Наявність (так/ні)	Ким затверджено	Рік затвердження
1	2	3	4	5
1.	Типова освітня програма початкової школи за педагогічною технологією «Росток» під керівництвом Т.О. Пушкарьової 1-2 клас	так	наказ МОНУ від 29.04.2021 № 483	2021
2.	Типова освітня програма початкової школи за педагогічною технологією «Росток» під керівництвом Т.О. Пушкарьової 3-4 клас (II цикл)	так	наказ МОНУ від 29.04.2021 № 483	2021
3.	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти під керівництвом О.Я.Савченко 1-2 клас	так	наказ МОНУ від 12.08.2022 року №743	2022
4.	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти під керівництвом О.Я.Савченко 3-4 клас	так	наказ МОНУ від 12.08.2022 року №743	2022

Якість проведення навчальних занять оцінюється рівнем сформованості ключових компетентностей учнів, діяльним підходом до проведення занять, результатами навчальної роботи.

1.6. **Матеріально-технічне забезпечення** освітньої діяльності гімназії надає кожному класу початкової школи окремий кабінет і обладнання в ньому, що дозволяє освітній процес відповідно до санітарно-гігієнічних норм, вимог, правил безпеки та для запобігання травматизму й збереження життя та здоров'я дітей. Для груп подовженого дня виділено 2 кабінети. Для учнів працюють дві спортивні кімнати, хореографічний клас, бібліотека, їдальня, методичний та кабінет психологічної служби.

1.7. **Перелік навчальних програм для учнів 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти I ступеня «Бердичівська міська гуманітарна гімназія № 2»** (складено за таблицею 8 до Типової освітньої програми. Наказ МОН України від 12.08.2022 року №743)

№ з/п	Предмет	Назва навчальної програми
1.	Українська мова	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1-4-ті класи
2.	Літературне читання	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1-4-ті класи
3.	Математика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1-4-ті класи
4.	Англійська мова	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл
5.	Навколишній світ	Освітня програма початкової школи (цикл II) 3-4 клас
6.	Я у світі	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 3-4-ті класи
7.	Природознавство	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1-4-ті класи
8.	Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 2-4-ті класи
9.	Музичне мистецтво	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1-4-ті класи
10.	Образотворче мистецтво	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1-4-ті класи
11.	Мистецтво	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1-4-ті класи
12.	Основи здоров'я	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1-4-ті класи
13.	Трудове навчання	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1-4-ті класи
14.	Фізична культура	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1-4-ті класи
15.	Хореографія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1-4-ті класи

1.8. Забезпечення підручниками учнів початкової школи

№ з/п	Клас	Найменування підручника (навчального посібника)	Автор підручника (навчального посібника)	Найменування навчальної дисципліни	Рік вида-ння	Кількість примірників	
						Необ-хідно	Фак-тич-но
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1	Українська мова. Буквар	Пономарьова К.І.	Українська мова. Буквар	2018	53	120
2.	1	Англійська мова	Герберт Пухта, Гюнтер Гернгрос,	Англійська мова	2018	53	120

			Пітер Льюїс-Джонс				
3.	1	Математика	Скворцова С.О. Онопрієнко О.В.	Математика	2018	53	120
4.	1	Я досліджую світ	Бібік Н.М. Бондарчук Г.П.	Я досліджую світ	2018	53	120
5.	1	Мистецтво	Масол Л.М. Гайдамака О.В. Колотило О.М.	Мистецтво	2018	53	120
6.	2	Українська мова	Пономарьова К.	Українська мова	2019	49	123
7.	2	Читання	Савченко О.Я.	Читання	2019	49	123
8.	2	Англійська мова	Пухта Г.	Англійська мова	2019	49	122
9.	2	Математика	Скворцова С.О.	Математика	2019	49	123
10.	2	Я досліджую світ ч.1	Гільберг Т.Г.	Я досліджую світ	2019	49	123
11.	2	Я досліджую світ ч.2	Гільберг Т.Г.	Я досліджую світ	2019	49	123
12.	2	Мистецтво	Масол Л.М.	Мистецтво	2019	49	123
13.	3	Українська мова	Пономарьова К.	Українська мова	2020	49	121
14.	3	Я досліджую світ	Гільберг Т.Г.	Я досліджую світ	2020	49	123
15.	3	Математика	Скворцова С.	Математика	2020	49	122
16.	3	Мистецтво	Масол Л.М.	Мистецтво	2020	49	122
17.	3	Англійська мова	Пухта Г.	Англійська мова	2020	49	123
18.	3	Читання	Савченко О.	Читання	2020	49	122
19.	4	Інформатика	Корнієнко М.	Інформатика	2021	54	100
20.	4	Англійська мова	Пухта Г.	Англійська мова	2021	54	98
21.	4	Читання	Савченко О.Я.	Читання	2021	54	100
22.	4	Математика	Скворцова С.	Математика	2021	54	98
23.	4	Мистецтво	Масол Л.М.	Мистецтво	2021	54	100
24.	4	Я досліджую світ	Гільберг Т.Г.	Я досліджую світ	2021	54	100
25.	4	Українська мова	Пономарьова К.	Українська мова	2021	54	100

1.9.Кадрове забезпечення освітньої діяльності: 9 педагогів, з них 8 вчителів початкових класів та 1 вихователь групи подовженого дня:
кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» – 9;
педагогічне звання «учитель-методист» – 3; «старший учитель» – 5.

Якість проведення навчальних занять забезпечено відповідним рівнем працівників, матеріально-технічною базою, навчально-методичним забезпеченням.

**КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ В ШКОЛІ І
СТУПЕНЯ**

Педагогічні працівники*	Необхідно (осіб)	Фактично (осіб)	Відсоток від необхідного
-------------------------	---------------------	--------------------	-----------------------------

1	2	3	4
Усього педагогічних працівників	9	9	100
з них:			
мають відповідну освіту	9	9	100
працюють у навчальному закладі за сумісництвом	-	-	-

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЯКІСНИЙ СКЛАД ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ
ПРАЦЮЮТЬ В ШКОЛІ І СТУПЕНЯ

№ з/п	Найменування навчальної дисципліни	Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади	Найменування закладу, який закінчив (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація за дипломом)	Кваліфікаційна категорія, педагогічне звання (рік встановлення, підтвердження)	Педагогічний стаж (повних років)	Підвищення кваліфікації за фахом (найменування навчального закладу, номер, дата видачі документа про підвищення кваліфікації)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Початкові класи	Кондратюк Світлана Анатоліївна	Вчитель початкових класів	Уманський державний педагогічний університет ім. П.Тичини, 2000, українська мова і літ-ра, Коростишівське педагогічне училище, 1997, початкове навчання	Вища, ВМ	24	2024
2.	Початкові класи	Гаврилюк Тетяна Олександрівна	Вчитель початкових класів	Житомирський державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2003, початкове навчання	Вища СВ	32	2024

3.	Початкові класи	Бовсуновська Анжела Леонідівна	Вчитель початкових класів	<i>Житомирський державний педагогічний інститут ім. І.Франка, 1992, педагогіка і методика початкового навчання</i>	Вища, СВ	36	2024
4.	Початкові класи	Самохвал Наталія Василівна	Вчитель початкових класів	<i>Житомирський державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2009, початкове навчання</i>	Вища, СВ	26	2024
5.	Початкові класи	Носова Ольга Анатоліївна	Вчитель початкових класів	<i>Житомирський державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2004, початкове навчання</i>	Вища	25	2024.
6.	Початкові класи	Ковальова Наталія Михайлівна	Вчитель початкових класів	<i>Житомирський державний педагогічний інститут ім. І.Франка, 1993, педагогіка і методика початкового навчання</i>	Вища, СВ	32	2024
7	Початкові класи	Богун Ірина Анатоліївна	Вчитель початкових класів	<i>Житомирський державний педагогічний інститут ім. І.Франка, 2006, педагогіка і методика початкового навчання</i>	Вища, СВ	25	2024

8	Початкові класи	Шевченко Аліна Василівна	Вчитель початкових класів	Житомирський державний педагогічний інститут ім. І.Франка, 2006, педагогіка і методика початкового навчання	Вища, СВ	23	2024
9	Вихователь ГПД	Павлусь Світлана Василівна	Вихователь ГПД	Житомирський державний педагогічний інститут імені Івана Франка, 1994, вчитель початкових класів	Вища	25	2024

1.10. Моніторинг навчальних досягнень учнів початкової школи гімназії:

- 154 учні 1-3 класів оцінені вербально, 54 учні 4-х класів - рівневими оцінками.
- Усім здобувачам освіти видані свідоцтва досягнень.
- Четвертокласники одержали свідоцтво про здобуття початкової освіти.

1.11. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

У Бердичівській міській гуманітарній гімназії № 2 функціонує 8 класів початкової школи:
– 3-А навчається за Навчальним планом початкової школи з українською мовою навчання для закладів загальної освіти, що працюють за педагогічною технологією «Росток» (наказ Міністерства освіти і науки України від 29.04.2021 № 483, д. 2);

– 1-А, 1-Б, 2-А, 2-Б класи навчаються за Типовим навчальним планом Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти (автор О.Я. Савченко) <http://nus.org.ua/news/opublikuvaly-typovi-osvitni-programy-dlya-1-2-klasiv-nush-dokumenty/> (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22);

– 3-Б, 4-А, 4-Б класи навчаються за Типовим навчальним планом Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти (автор О.Я. Савченко) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22).

Робочий навчальний план БМГГ № 2 включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, проте на виконання листа Міністерства освіти і науки від 15.03.2024 № 1/4589-24 «Про розрахунок обсягу освітньої субвенції на 2024 рік», листа Бердичівської міської ради від 03.07.2024 № 022-11/1080, листа управління освіти і науки Бердичівської міської ради від 17.06.2024 № 01-15/892 варіативна складова в 1-11-х класах розписана та винесена у вакансію.

У 4-А класі навчання здійснюється за Типовою програмою, створеною під керівництвом О.Я. Савченко з використанням елементів розвивального навчання за системою Єльконіна-Давидова; у 3-А класі математика, навколишній світ, інформатика та технології викладається за педагогічною технологією «Росток»;

– у 2-4-х класах на вивчення української мови та читання (2 кл.)/літературного читання (3-4 -ті кл.) виділено по 3,5 год на тиждень. Рекомендовано по 3 години на тиждень проводити уроки української мови та читання (2 кл.)/літературного читання (3-4

- ті кл.). Кожну сьому годину один раз на два тижні проводити урок розвитку зв'язного мовлення/роботу з дитячою книжкою чергуючи через тиждень;
- у 1-4-х класах, враховуючи специфіку закладу щодо спортивних кімнат, 1 година на тиждень фізичної культури компенсується за рахунок хореографії;
 - у 1-4-х класах викладаються окремі курси «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».
 - у 1-х, 3-Б, 3-4-х класах природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі реалізуються через «Я досліджую світ», у 3-А класі – через «Навколишній світ»;
 - у 3-А класі технологічна та інформатична галузі реалізуються через окремі предмети «Інформаційна культура» та «Технології»;
 - у 1-х класах з метою забезпечення пропедевтики вивчення іноземної мови в гімназійних класах на рівні А1 виділено 1 годину на англійську мову.

ІНВАРІАНТНА ЧАСТИНА

1-А - 22+1	2-А - 24+1	3-А - 23+3	4-А - 23+3
1-Б - 22+1	2-Б - 24+1	3-Б - 23+3	4-Б - 23+3

Варіативна складова (навчальні предмети)

Клас	Кількість годин		Назва предметів
1-А	1	1	Англійська мова
1-Б	1	1	Англійська мова
2-А	1	1	Вакансія
2-Б	1	1	Вакансія
3-А	1	1	Вакансія
3-Б	1	1	Вакансія
4-А	1	1	Вакансія
4-Б	1	1	Вакансія

Річний навчальний план школи І ступеня з українською мовою навчання на 2024-2025 навчальний рік

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	3-А клас		Разом
		год/тиж	год/річних	
Типовий навчальний план (наказ МОН України від 29.04.2021 №483)				
Інваріантна частина				
Мовно-літературна (українська мова та література)	Українська мова	3,5	245	350
	Читання	3,5		
Мовно-літературна	Іноземна мова (англійська)	3	105	
Математична	Математика	5	175	175
Природнича	Навколишній світ	4	140	140
Громадянська та історична				
Соціальна і здоров'язбережувальна, технологічна				
Мистецька	Мистецтво: музичне мистецтво	0,5	17,5	35
	Мистецтво: образотворче мистецтво	0,5	17,5	

Фізкультурна*	Фізична культура	2	70	70
	Хореографія	1	35	35
Технологічна та інформативна галузі	Інформатична культура	1	35	35
	Технології	1	35	35
Усього		22+3	770+105	770+105
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		23	805	805
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної/варіативної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	35	35
Вакансія		1	35	35
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		26	910	910

**Річний навчальний план
школи І ступеня з українською мовою навчання
на 2024-2025 навчальний рік**

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	1-А	1-Б	Разом 1-ші кл.	2-А	2-Б	Разом 2-гі кл.
		год/тиж	год/тиж	год/річних	год/тиж	год/тиж	год/річних
Типова освітня програма, наказ МОН України № 743-22 від 12.08.2022							
Інваріантний складник							
Мовно-літературна, у тому числі: українська мова та література	Українська мова. Навчання грамоти	7	7	245	-	-	-
	Українська мова	-	-	-	3,5	3,5	245
	Читання	-	-	-	3,5	3,5	
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	3	3	105	3	3	105
Математична	Математика	4	4	140	4	4	140
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	3	3	105	3	3	105
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	35	1	1	35
Інформатична	Інформатика	-	-	-	1	1	35
Мистецька	Мистецтво: музичне мистецтво	1	1	35	1	1	35
	Мистецтво:	1	1	35	1	1	35

	образотворче мистецтво						
Фізкультурна*	Фізична культура	2	2	70	2	2	70
	Хореографія	1	1	35	1	1	35
Усього		22	22	770+35	24	24	840
Загальна кількість тижневих годин/Загальнорічна кількість навчальних годин		23	23	805	25	25	875
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		20	20	700	22	22	770
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної/варіативної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-	-	1	1	35
Вакансія		-	-	-	1	1	35
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	23	805	25	25	875

**Річний навчальний план
школи І ступеня з українською мовою навчання
на 2024-2025 навчальний рік**

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	3-Б	год/річних	4-А	4-Б	Разом год/річних
		Год /тиж		Год /тиж	Год /тиж	
Типова освітня програма, наказ МОН України № 743-22 від 12.08.2022						
Інваріантна частина						
Мовно-літературна (українська мова та література)	Українська мова	3,5	245	3,5	3,5	350+35
	Літературне читання	3,5		3,5	3,5	
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	3	105	3	3	
Математична	Математика	5	175	5	5	175
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, оціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	3	105	3	3	105
Технологічна	Дизайн і технології	1	35	1	1	35
Інформатична	Інформатика	1	35	1	1	35
Мистецька	Мистецтво: музичне мистецтво	1	35	1	1	70
	Мистецтво:	1	35	1	1	

	образотворче мистецтво					
Фізкультурна*	Фізична культура	2	70	2	2	70
	Хореографія	1	35	1	1	35
Усього		22+3	770 +10 5	22+ 3	22+3	22+3
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		23	805	23	23	805
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної/варіативної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	35	1	1	35
Вакансія		1	35	1	1	35
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		26	910	26	26	910

2 РОЗДІЛ БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

Наскрізна освітня програма розроблена на виконання Закону України «Про освіту»; впровадження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392; відповідно до наказу Міністерства освіти і науки від 20.04.2018 року №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

Програмою передбачено:

2.1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів складає 5845 годин на навчальний рік:

№ з/п	Клас	Кількість годин/тижневих інваріантної складової	Кількість годин/тиж варіативної складової	Всього без врахування поділу на групи	Річне навчальне навантаження учня	Всього
1.	1(5)	28+3	-	28+3	980+105	1085
2.	2(6)	31+3	-	31+3	1085+105	1190
3.	3(7)	32+3	-	32+3	1120+105	1225
4.	4(8)	31,5+3	1,5	33+3	1155+105	1260
5.	5(9)	33+3	-	33+3	1155+105	1260

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах.

2.2. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА 5-7 КЛАСІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ БЕРДИЧІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ГУМАНІТАРНОЇ ГІМНАЗІЇ № 2

Ідея компетентнісного підходу до сучасної освіти є наскрізною і визначальною на сьогоднішній день. Надання пріоритетів формуванню у дітей готовності здобувати знання самостійно протягом усього життя поставило нагальну потребу у виробленні власної концепції розвитку школи, яка прокладає стратегічний напрям у роботі колективу закладу, допомагає поєднати цілі та очікуваний результат, усвідомити їх усім учасникам навчально-виховного процесу. Серед сучасних моделей освіти виділяють модель 4К, що включає чотири ключові компетентності, що починаються з букви «К»: креативність, комунікація, кооперація (співпраця), критичне мислення. Важливим показником життєвої компетентності школяра, його життєздатності, спроможності правильно орієнтуватися у життєвих реаліях та допомагати розв'язувати проблеми є цілісне світобачення. Тому освітня діяльність у 5 класі має спрямовуватись на сформованість базових особистісних якостей дитини, таких як: міжособистісна злагода, міжособистісне партнерство, самостійність, чуйність, шанобливість, допитливість, спостережливість, креативність, розсудливість.

Організація освітньої діяльності в 5-7-х класах здійснюватиметься відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська

школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р - <https://cutt.ly/OyA9z5p>), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898, Типовою освітньою програмою для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 19.02.21 №235 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 №1120)). Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма закладу загальної середньої освіти, який здійснює свою діяльність.

Реалізація призначення закладу здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів:

- гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною;
- інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу;
- визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості;
- створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує;
- урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Завдання освітніх ліній у 5-6 класів реалізуються на основі тематичного планування за принципом методичного конструктора та інтегрованого підходу до змісту та організації освітньої діяльності. Побудова освітнього процесу на засадах інтегрованого підходу забезпечує єдність та взаємопов'язаність усіх освітніх ліній у кожній темі, що реалізується як цілісна змістова та діяльнісна одиниця освітнього процесу. Основними формами організованої освітньої діяльності 5-6- класників є щоденні інтегровані заняття, підгрупові предметні заняття, індивідуально-групові заняття різної пізнавальної та продуктивної спрямованості. Цілісне бачення та структура тематичних циклів, за якими будується освітній процес, відображаються у плануванні за принципом методичного конструктора.

Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися українською та англійською мовами, що передбачає активне використання української мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

2.3. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 5-7 КЛАСІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ БЕРДИЧІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ГУМАНІТАРНОЇ ГІМНАЗІЇ № 2

МЕТА діяльності закладу: забезпечення єдиної лінії розвитку особистості школяра; формування духовної культури та цілісних світоглядних уявлень у дитини. Бердичівська міська гуманітарна гімназія № 2 – школа з українською мовою навчання.

ПРІОРИТЕТНІ ЗАВДАННЯ діяльності педагогічного колективу гімназії:

- створення умов для здобуття якісної освіти в умовах освітнього процесу;
- формування у дітей основ культури споживання та екологічної свідомості через впровадження ідей освіти для сталого розвитку;
- втілення інклюзивних цінностей через збагачення інклюзивними підходами освітньої практики;
- сприяння формуванню у школярів лідерських якостей особистості;
- формування світогляду школярів засобами художнього слова;
- оптимізація взаємодії з батьками;
- модернізація матеріально-технічної бази та програмно-методичного забезпечення закладу.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні й учениці, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідомством досягнень, свідоцтвом про початкову освіту). Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 № 1093). Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування. У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких навчальних предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання впродовж першого семестру навчального року.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів й учениць 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) та 7-9 класів (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) згідно з типовим планом наведено в Таблиці 1.

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень і рік								
		5 клас			6 клас			7 клас		
		мін	макс	різниця по галузі	мін	макс	різниця по галузі	мін	макс	різниця по галузі
Мовно-літературна	на тиждень	10	13	3	10	13	3	9	12	3
	на рік	350	455	105	350	455	105	315	420	105
Математична	на тиждень	4	6	2	4	6	2	4	6	2
	на рік	140	210	70	140	210	70	140	210	70
Природнича	на тиждень	1,5	3	1,5	2	5	3	7	9	2
	на рік	52,5	105	52,5	70	175	105	245	315	70
Соціальна та здоров'язбережувальна	на тиждень	1	3	2	1	3	2	1	3	2
	на рік	35	105	70	35	105	70	35	105	70
Громадянська та історична	на тиждень	1	2	1	1,5	3	1,5	1,5	3	1,5
	на рік	35	70	35	52,5	105	52,5	52,5	105	52,5
Технологічна	на тиждень	1	3	2	1	3	2	1	2	1

	на рік	35	105	70	35	105	70	35	70	35
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	на тиждень	7,5			9,5			6,5		
	на рік	262,5			332,5			227,5		
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	31			34			35		
	на рік	1085			1190			1225		
Гранично допустиме навчальне навантаження	на тиждень	28			31			32		
	на рік	980			1085			1120		

2. 3. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Навчальний план для 5-7 класів розроблено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів, затвердженою наказом МОН основі типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України № 235 від 19.02.2021р. (в редакцію наказу МОН України від 09.08.2024 №1120). у 5-6-х класах на мовно-літературну освітня галузь виділено 13 тижневих годин, у тому числі по 3,5+1,5 год/тиж на англійську мову та українську мову – 4+1 год/тиж; мінімальну кількість годин введено зарубіжної літератури – 1 год/тиж, інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека, добробут» - 1 год/тиж, інформатики – 1 год/тиж, інтегрованого курсу Досліджуємо історію та суспільство» – 1 год/тиж (в 5-х класах), технологій – 1 год/тиж; із годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами додано до мінімальної кількості для інтегрованого курсу «Пізнаємо природу» – 1,5+0,5 год/тиж (5-і класи) та 1+1 год/тиж (6-і класи), української літератури – 1,5+0,5 год/тиж, географії в 6-х класах – 1,5+0,5 год/тиж, математики – 4+1 год/тиж; введено 2 години на тиждень на другу іноземну мову (іспанську в 1(5-А) класі / польську в 1(5-Б) класі; іспанську/польську в 6-х класах)

-- у 7-х класах на мовно-літературну освітня галузь виділено 10,5 тижневих годин, у тому числі 3,5+1,5 год/тиж на англійську мову та українську мову – 4+1 год/тиж та введено 2 години на тиждень на другу іноземну мову (іспанську/польську) за рахунок навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами, також додано до мінімальної кількості для вивчення алгебри – 2,5+0,5 год/тиж, геометрії – 1,5+0,5 год/тиж, біології – 2+0,5 год/тиж, історії України – 0,5+0,5 год/тиж, всесвітньої історії – 0,5+0,5 год/тиж; мінімальну кількість годин виділено на вивчення зарубіжної літератури – 1 год/тиж, інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека, добробут» - 1 год/тиж, інформатики – 1 год/тиж, технологій – 1 год/тиж фізики – 2 год/тиж, хімії – 1 год/тиж, географії – 2 год/тиж;

– у 6-7-х класах час на вивчення громадянської освіти перерозподілений вивчення історії України;

– в 5-7-х класах введено міжгалузевий інтегрований курс «STEM» по 1 год/тиж, за рахунок вивільнених годин 0,5 год/тиж додано до географії в 6-х класах, біології в 7-х класах;

- у 5-9-х класах викладається навчальний інтегрований курс «Мистецтво» по 1 год/тиж в 5-7-х класах, 0,5 год/тиж в 8-9-х.

**Річний навчальний план
школи II ступеня Бердичівської міської гуманітарної гімназії № 2
на 2024-2025 навчальний рік**

Освітні галузі	Предмети	1(5-А)	1(5-Б)	2(6-А)	2(6-Б)	2(6-В)	3(7-А)
Навчальний план. Наказ МОН № 1120 від 09.08.2021р. д.3							
Мовно-літературна	Українська мова	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	3
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5
	Зарубіжна література	1	1	1	1	1	1
	Англійська мова	3,5+1,5	3,5+1,5	3,5+1,5	3,5+1,5	3,5+1,5	3,5+1,5
	Іспанська/польська мова	-	-	0+2	-	0+2	0+2

	Іспанська мова	0+2	-	-	-	-	-
	Польська мова	-	0+2	-	0+2	-	-
Математична	Математика	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	-
	Алгебра	-	-	-	-	-	2,5+0,5
	Геометрія	-	-	-	-	-	1,5+0,5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1,5+0,5	1,5+0,5	1+1	1+1	1+1	-
	Біологія	-	-	-	-	-	2+0,5
	Географія	-	-	1+0,5	1+0,5	1+0,5	2
	Фізика	-	-	-	-	-	2
	Хімія	-	-	-	-	-	1+1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1	1	1	1
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	1	1	1,5+1	1,5+1	1,5+1	-
	Історія України	-	-	-	-	-	0,5+0,5
	Всесвітня історія	-	-	-	-	-	0,5
	Громадянська освіта	-	-	-	-	-	0,5
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1	1	1
Технологічна	Технології	1	1	1	1	1	1
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1	1	1	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	3	3
Міжгалузевий інтегрований курс	STEM	1,5-0,5	1,5-0,5	1,5-0,5	1,5-0,5	1,5-0,5	-
Загальна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		28+3	28+3	31+3	31+3	31+3	32+3
Гранично допустиме навантаження		28	28	31	31	31	32
Усього (без урахування поділу класів на групи)		28+3	28+3	31+3	31+3	31+3	32+3

Керуючись показниками загальної кількості навчального навантаження, визначеними в Таблиці 1 за галузями, визначено обсяг фактичного річного навантаження для 5-6 класів, заповнивши колонку «Кількість годин» у Таблиці 2. Загальний обсяг навчального навантаження для 5-7 класів

Таблиця 2

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин 5 клас	Кількість годин 6 клас	Кількість годин 7 клас
Мовно-літературна	На тиждень	13	13	10,5
	На рік	455	455	367,5
Друга іноземна мова	На тиждень	2	2	2
	На рік	70	70	70
Математична	На тиждень	5	5	5

	На рік	175	175	175
Природнича	На тиждень	2	3,5	8,5
	На рік	70	122,5	197,5
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	1	1	1
	На рік	35	35	35
Громадянська та історична	На тиждень	1	2,5	2
	На рік	35	87,5	70
Технологічна	На тиждень	1	1	1
	На рік	35	35	35
Інформатична	На тиждень	1	1	1
	На рік	35	35	35
Мистецька	На тиждень	1	1	1
	На рік	35	35	35
Фізкультурна	На тиждень	3	3	3
	На рік	105	105	105
Усього	На тиждень	28+3	31+3	32+3
	На рік	945+105	1120	
Загальна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	34	35
	На рік	1085	1190	1225
Гранично допустиме навантаження учнів	На тиждень	28	31	32
	На рік	980	1085	1120

2. 4. ПЕРЕЛІК МОДЕЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ ДЛЯ 5-7 КЛАСУ

Навчальні програми для 5-6, 7-х класів НУШ, складені на основі модельних програм, схвалені на засіданні педагогічної ради протокол №1 від 30.08.2024, введеного в дію наказом по гімназії №2 м.Бердичева №68/02-01 від 02.09.2024.

Освітня галузь	Предмет	Модельна програма
Мовно-літературна	Українська мова	«Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.)»
	Українська література	«Українська література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В., Слоньовська О. В., Ярмутьська І. В.)
	Зарубіжна література	«Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2023 року) (автори Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.)

	Перша іноземна мова (англійська)	«Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)
	Друга іноземна мова	«Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.)
Математична	Математика	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Скворцова С.О., Тарасенкова Н.А.)
	Алгебра	«Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Бурда М.І., Тарасенкова Н.А., Васильєва Д.В.)
	Геометрія	«Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Бурда М.І., Тарасенкова Н.А., Васильєва Д.В.)
Природнича	Пізнаємо природу	«Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)
	Географія	«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)
	Фізика	«Фізика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Головка М. В., Засєкін Д. О., Засєкіна Т. М., Крячко І. П., Ляшенко О. І., Мацюк В. М., Мельник Ю. С., Непорожня Л. В., Сіпій В. В.)
	Хімія	«Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.)
	Біологія	«Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.)
Соціальна здоров'язбережувальна і	Здоров'я, безпека та добробут	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Гущина Н.І., Василяшко І.П.)
	Здоров'я, безпека та добробут	«Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гущина Н. І., Василяшко І. П.)
Громадянська та історична	Досліджуємо історію і суспільство і	«Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Пометун О.І., Ремех Т.О., Малієнко Ю.Б., Мороз П.В.)
	Історія України	«Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.)
	Всесвітня історія	«Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Щупак І. Я., Посунько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелешенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.)
Технологічна	Технології	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю.,Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.)
	Технології	«Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авторки Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)
Інформатична	Інформатика	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Завадський І.О., Коршунова О.В., Лапінський В.В.)

	Інформатика	«Інформатика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакоцько В. В.)
Мистецька	Мистецтво	«Мистецтво. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л.М., Просіна О.В.)
	Мистецтво	«Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М.)
Фізкультурна	Фізична культура	««Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.)
Міжгалузовий інтегрований курс	STEM	«STEM. 5-6 класи (міжгалузовий інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бутурліна О.В., Артем'єва О.Є.)

2. 5. ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес організовується у Бердичівській міській гуманітарній гімназії № 2 в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Освітня програма Бердичівської міської гуманітарної гімназії № 2 передбачає досягнення здобувачів освіти сукупності компетентностей, що є базою для подальшого особистісного розвитку в умовах шкільного навчання. Особливий акцент здійснюється на здатність дітей встановлювати асоціативні зв'язки, взаємозв'язки між об'єктами і явищами навколишнього світу, робити умовисновки та висловлювати судження. Ці характеристики засвідчують сформованість цілісних світоглядних уявлень і є результатом упровадження засад інтеграції в освітньому процесі.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти). У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна
- Математична
- Природнича
- Мистецька
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Громадянська та історична
- Технологічна

Інформатична

Фізкультурна

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних *навчальних програмах*.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, за виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
 - створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

2. 6. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ

Відповідно до *інструктивно-методичних рекомендацій щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти* (Лист МОН України від 30.08.2024 № 1.1/15776-24) та рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 року №898:

Об'єктами оцінювання є результати навчання учнів.

Результати навчання — це знання, уміння, навички, ставлення, цінності, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти й оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми на кожному рівні (циклі) загальної середньої освіти.

Основні функції оцінювання:

- формувальна* (забезпечує відстеження динаміки навчального поступу);
- констатувальна* (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання);
- діагностувальна* (надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень);
- коригувальна* (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес);
- орієнтувальна* (надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток);
- мотиваційно-стимульовальна* (активізує внутрішні й зовнішні мотиви до навчання);
- розвивальна* (мотивує до рефлексії та самовдосконалення);
- прогностична* (ставить цілі навчання на майбутнє);
- виховна* (сприяє вихованню в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку. Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту.

Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти і науки України визначає в установленому законодавством порядку.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу.

Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні.

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові. Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання.

Опис кожного бала шкали оцінювання подано в додатках з урахуванням структури компетентності (знання, уміння, цінності, ставлення) і наскрізних у всіх ключових компетентностях умінь (читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критично й системно мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми, творчість, ініціативність, здатність співпрацювати з іншими людьми).

Оцінювання може здійснюватися як у процесі навчання (поточне), так і на різних його етапах (підсумкове).

Опис процедури оцінювання. Під час організації оцінювання результатів навчання здобувачів освіти учителю рекомендовано:

визначати форми поточного і підсумкового оцінювання під час планування освітнього процесу на семестр;

формулювати об'єктивні та зрозумілі для учнів навчальні цілі; основою для формулювання таких навчальних цілей є обов'язкові і очікувані результати навчання, визначені Державним стандартом / відповідними модельними Навчальними програмами;

ознайомлювати учнів із критеріями та засобами оцінювання, за якими буде встановлюватися рівень досягнення ними результатів навчання на кінець навчального семестру та року, та ознайомлення із засобами оцінювання, якими буде встановлено результати навчання; надавати учням зворотний зв'язок щодо їхніх результатів навчання за певний період, який має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним; важливо не протиставляти учнів / учениць одне одному; доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень; труднощі в навчанні варто обговорювати з учнями / ученицями індивідуально; зворотний зв'язок можна надавати в письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності, інших умов;

створювати умови для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія); під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям; важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання;

коригувати освітній процес з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета / інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів:

усного опитування (індивідуальне, групове тощо);

спостереження;

аналіз портфоліо;

письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);

практичних завдань (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; навчальний проєкт; робота з картами,

діаграмами; заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо);
завдань із використанням ІТ (онлайн-тести, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо);
самооцінювання, взаємооцінювання;
комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Оцінювання здійснюється із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів:
на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність та процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, визначають педагогічні працівники з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета / Інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом та етапу досягнення очікуваного результату навчання.

До оцінювання наскрізних умінь може долучатися шкільний психолог.

Оцінювання результатів навчання учнів потребує гнучкості. Підходи до оцінювання в різних класах закладу загальної середньої освіти можуть мати відмінності, спрямовані на реалізацію освітньої програми закладу освіти та автономії вчителя.

Під час навчання в дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку.

Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання здобувачами освіти принципів академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей).

У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель / учителька може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню / учениці повторне проходження оцінювання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових / електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

Формувальне оцінювання - інтерактивне оцінювання учнівського прогресу, що дає змогу вчителям визначати потреби учнів, адаптуючи до них процес навчання.

Формувальне оцінювання результатів навчання учнів / учениць виконує діагностувальну, коригувальну, орієнтувальну, мотиваційно-стимульовальну, розвивальну, прогностичну та виховну функції. Формувальне оцінювання (оцінювання в процесі навчання) є важливим складником освітнього процесу, оскільки воно відображає ж процес навчання учнівства, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат його навчальної діяльності на певному етапі навчання та дозволяє вчителю / вчительці зрозуміти, як краще підготувати учнів / учениць до підсумкового оцінювання та відслідковувати їхній прогрес протягом навчального року.

Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і заваданям, які встановлені для конкретного навчального предмета / інтегрованого курсу. Його здійснюють у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем / учителькою із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня і учениці тощо).

Окремі завдання для формувального оцінювання можуть бути диференційовані з урахуванням таксономії освітніх цілей за когнітивними рівнями діяльності (завдання

початкового рівня передбачають уміння розпізнавати, пригадувати, відтворювати окремі елементи змісту навчання; завдання середнього рівня — розуміння та застосування елементів змісту навчання; достатнього — уміння аналізувати навчальну інформацію (класифікувати, порівнювати, узагальнювати, інтегрувати, уточнювати, упорядковувати); високого — уміння оцінювати (навчальну інформацію та власну навчальну діяльність), рефлексувати, перекодовувати інформацію (з текстової у схематичну, графічну та навпаки), створювати, продукувати).

Кожний наступний рівень (від початкового до високого) охоплює показники результатів навчання попереднього рівня та містить нові показники результатів навчання. Завдання для оцінювання добираються так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі.

За потреби, для отримання інформації щодо рівня досягнення очікуваних результатів навчання учнями, визначених в окремому елементі навчальної програми (тема / розділ тощо), здійснюється тематичне оцінювання. Результати тематичного оцінювання можуть бути використані для коригування освітнього процесу.

Підсумкове оцінювання. Метою підсумкового оцінювання є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли здобувачі освіти, з обов'язковими / очікуваними б результатами навчання, визначеними Державним стандартом / модельною навчальною програмою за певний період навчання.

Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчителів / учителька може встановлювати самостійно.

Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об'єктивність оцінювання. Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями, з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності. Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учитель і учителька може запропонувати учнівству:

- 1) виконати комплексну підсумкову роботу, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями;
- 2) виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями. Відомості, отримані під час підсумкового семестрового оцінювання результатів навчання, застосовують для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед здобувачами освіти, та коригування освітнього процесу.

У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів. На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр з кожного навчального предмета / інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти.

Оцінка за семестр може бути скоригованою.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня і учениці протягом року. Річне оцінювання також може бути скоригованим.

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень (далі - Свідоцтво). Результати ДПА — у класному журналі та додатку до Свідоцтва про здобуття базової середньої освіти. За умови використання власної шкали оцінювання заклад має визначити та описати в освітній програмі правила переведення загальної оцінки результатів навчання за рік у систему, визначену законодавством (12-бальну систему), для виставлення у Свідоцтво досягнень.

Свідоцтво досягнень складається з двох частин і передбачає характеристику навчальної діяльності учнів та фіксацію результатів навчання за групами результатів, визначеними Державним стандартом для певних освітніх галузей, з переліку навчальних предметів та інтегрованих курсів, визначених навчальним планом освітньої програми закладу освіти.

«Характеристика навчальної діяльності» сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом. Результатом спостереження за розвитком наскрізних умінь є виставлення відповідної позначки в стовпці «Має значні успіхи / Демонструє помітний прогрес / Потребує уваги і допомоги» після завершення кожного навчального року або в разі зміни учнями закладу освіти. Способи організації фіксування результатів спостереження педагогічні колективи закладів освіти визначають самостійно.

«Характеристика результатів навчання». Заповнення цієї частини Свідоцтва здійснюють відповідно до переліку навчальних предметів / інтегрованих курсів, визначених затвердженою освітньою програмою закладу освіти. За умови використання власної шкали оцінювання заклад має визначити та описати в освітній програмі правила переведення загальної оцінки результатів навчання за рік у систему, визначену законодавством (12-бальну систему), для виставлення у Свідоцтво досягнень.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, рекомендуємо у першому семестрі 5-го класу підсумкове та, у разі застосування, проміжне оцінювання результатів навчання учнів здійснювати за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)», та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці (а не на помилки або невдачі). При переході від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою в I семестрі до оцінювання за бальною шкалою в II семестрі рекомендуємо при виставленні річної оцінки орієнтуватись на оцінку за II семестр, а можливу різницю між рівнями результатів навчання у I та II семестрах враховувати шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику.

Протягом вересня-грудня є адаптаційним періодом для учнів 5-х класів та вчителів-предметників упродовж адаптаційного періоду оцінювання результатів навчання учнів 5-х класів здійснюється рівнево. Обов'язкову характеристику результатів навчання учнів 5 класів НУШ із кожного предмету здійснюють в кінці семестрів та зафіксуються у Свідоцтві досягнень. Інформація щодо результатів навчання у Свідоцтві досягнень та класному журналі мають бути тотожними.

Заповнення граfi «Характеристика результатів навчання» з дійснюється відповідно до переліку навчальних предметів, визначених затвердженою освітньою програмою. Заповнюється з урахуванням фіксованих у класних журналах результатів досягнень учнів упродовж навчального року. Рекомендується у класних журналах і в Свідоцтві перед виставленням підсумкової оцінки у відповідних графах результатів навчання зазначити першу літеру («В», «Д», «С», «П»), що відповідає назві рівня досягнень орієнтовних критеріїв оцінювання результатів навчання з предметів (Високий, Достатній, Середній, Початковий) або за допомогою виставлення відповідних балів в II семестрі та річну.

Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання з **мовно-літературної освітньої галузі** (українська мова, українська література, зарубіжна література) (кількість тематичних оцінок залежить від обраної модельної навчальної програми) та контролю груп загальних результатів, що визначені в Державному стандарті базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти») та у Свідоцтві досягнень учня/учениці (додаток 1 наказу Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»):

ГР1. Усно взаємодіє.

ГР2. Працює з текстом.

ГР3. Письмово взаємодіє.

ГР4. Досліджує мовлення.

Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12. Фіксація записів «ГР1», «ГР2», «ГР3», «ГР4», тематичного та семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати.

Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання з **мовно-літературної освітньої галузі** (англійська мова, іспанська мова, польська мова) Семестрова оцінка виставляється з урахуванням тематичних. Тематична виставляється з урахуванням поточних оцінок і результатів підсумкових робіт. Протягом семестру учителі іноземної мови проводять 3 підсумкові роботи з кожного виду діяльності з англійської мови, 2 підсумкові роботи з кожного виду діяльності з іспанської та польської мови у 6-7 класах і одну у 5 класі (І семестр).

ГР1. Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання.

ГР2. Усно взаємодіє та висловлюється / Говоріння.

ГР3. Сприймає письмові тексти / Читання.

ГР4. Письмово взаємодіє та висловлюється / Письмо.

Оцінка за семестр з математичної освітньої галузі (математика, алгебра, геометрія) виставляється за результатами тематичного оцінювання (тематичне оцінювання здійснюється з метою проміжного контролю за усіма видами робіт, що виконувались впродовж вивчення теми /розділу або їх частин. Включає: формувальне поточне оцінювання. За потреби проводиться підсумкова (тематична) робота) та контролю груп загальних результатів, визначених у свідоцтві досягнень (додаток 1 наказу Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»), зокрема:

ГР1– Досліджує ситуації та створює математичні моделі;

ГР2 – Розв'язує математичні задачі;

ГР3– Інтерпретує та критично аналізує результати.

Результати контролю груп загальних результатів (рівневі або бальні) фіксуються в класному журналі в окремій колонці без дати після теми останнього уроку семестру. Фіксація запису семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати з написом «І семестр», «ІІ семестр». Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

У кінці кожного семестру з **природничої освітньої галузі (пізнаємо природу, біологія, географія, хімія)** після теми останнього уроку, у колонці «Дата» рекомендуємо записати аббревіатуру ГР (природнича освітня галузь), а у графі «Зміст уроку» – зафіксувати їх значення (формулювання) відповідно до Свідоцтва досягнень учня, а саме:

ГР1 - Здійснює дослідження природи

ГР2 - Здійснює пошук та опрацьовує інформацію

ГР3 - Усвідомлює закономірності природи

У кінці кожного семестру з **природничої освітньої галузі (фізика)** після теми останнього уроку, у колонці «Дата» рекомендуємо записати аббревіатуру ГР (природнича освітня галузь), а у графі «Зміст уроку» – зафіксувати їх значення (формулювання) відповідно до Свідоцтва досягнень учня, а саме:

ГР1 - Здійснює дослідження природи

ГР2 - Здійснює пошук та опрацьовує інформацію

ГР3 - Усвідомлює закономірності природи

Тематичне оцінювання здійснюється з метою проміжного контролю за усіма видами робіт, що виконувались впродовж вивчення теми /розділу або їх частин. Включає: формувальне поточне оцінювання, виконання лабораторних робіт, розв'язування фізичних задач. За потреби проводиться підсумкова (тематична) робота.

Для групи результатів, що стосуються умінь здійснювати дослідження природи вирішальну роль відіграють оцінки, отримані за виконання фізичних досліджень

(лабораторні роботи, досліди і спостереження, навчальні проєкти, вимірювання, роботи з моделювання тощо)

Для групи результатів, що стосуються уміння здійснювати пошук й опрацьовувати інформацію, основу складають оцінки за виконання творчих завдань, графічних і якісних задач, вирішення проблемних питань, опрацюванні текстів підручників та інших джерел інформації тощо.

Оцінювання групи результатів з усвідомлення закономірностей природи переважно ґрунтується на виявленні вмінь учнів розв'язувати фізичні задачі, відповідях до запитань за змістом, що вивчається тощо).

Результати контролю групи з **технологічної освітньої галузі** загальних результатів фіксуються в окремій колонці без дати з технологічної галузі. Запис «груп загальних результатів навчання» з технологічної галузі освіти (проєктує та виготовляє вироби, застосовує технології декоративно - ужиткового мистецтва, виявляє самозарадність у побуті/ освітньому процесі) – повністю словами чи аббревіатурою (ГР1, ГР2, ГР3), де ГР – аббревіатура технологічної освітньої галузі, а цифри 1, 2, 3 – номер груп загальних результатів, визначених у Свідоцтві досягнень учня.

ГР1 - Проєктує та виготовляє вироби

ГР2 - Застосовує технології декоративноужиткового мистецтва

ГР3 -Виявляє самозарадність у побуті/ освітньому процесі

Оцінка за семестр з **інформатичної освітньої галузі** виставляється за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів, визначених у Свідоцтві досягнень (додаток 1 наказу Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»), зокрема:

ГР1 – Працює з інформацією, даними, моделями

ГР2– Створює інформаційні продукти

ГР3– Працює в цифровому середовищі

ГР4– Безпечно та відповідально використовує інформаційні технології

Результати контролю груп загальних результатів (рівневі або бальні) фіксуються в класному журналі в окремій колонці без дати після теми останнього уроку семестру. Рекомендуємо при заповненні правої сторінки журналу, після теми останнього уроку семестру в графі «Дата» записати (ГРО – аббревіатура інформатичної освітньої галузі), у графі «Зміст уроку» доцільно зафіксувати формулювання груп загальних результатів. Фіксація запису семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати з написом «І семестр», «ІІ семестр». Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Групи загальних результатів навчання з **соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі** (здоров'я, безпека та добробут (інтегрований курс)) записувати в кінці семестру перед семестровою оцінкою. Результати контролю групи загальних фіксуються в класному журналі в окремій колонці без дати. Записувати у класному журналі групи загальних результатів навчання з освітньої галузі повністю словами чи аббревіатурою, (наприклад, ГР1, ГР2, ГР3, де ГР – аббревіатура соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі, а цифри 1, 2, 3 – номери груп загальних результатів, визначених у свідоцтві навчальних досягнень). При заповненні правої сторінки журналу після теми останнього уроку семестру в графі «Дата» записати аббревіатуру соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі (ГР), а у графі «Зміст уроку» доцільно зафіксувати формулювання груп загальних результатів.

ГР 1 - Безпека. Уникання загроз для життя власного та інших осіб, прийняття рішень з користю для власної та громадської безпеки

ГР 2 - Здоров'я. Турбота про особисте здоров'я. Аргументований вибір здорового способу життя.

ГР 3 - Добробут. Підприємливість та етична поведінка для поліпшення добробуту

Групи загальних результатів навчання з *громадянської та історичної освітньої галузі* здійснювати ГР1, ГР2, ГР3, де ГР – аббревіатура груп результатів, а цифри 1, 2, 3 – номери груп загальних результатів, визначених у свідоцтві досягнень).

ГР 1 - Орієнтується в історичному часі й просторі

ГР 2 - Працює з інформацією історичного та суспільно значущого змісту

ГР 3 - Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію

Оцінка за семестр з *мистецької освітньої галузі* виставляється за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів, визначених у свідоцтві навчальних досягнень. Результати контролю групи загальних результатів фіксуються в класному журналі в окремих колонках без дати. Здійснювати аббревіатурою, зокрема:

ГР 1 – Пізнання мистецтва, художнє мислення

ГР 2 – Художньо-творча діяльність, мистецька комунікація

ГР 3 – Емоційний досвід, художньоестетичне ставлення

Оцінку (рівневу або бальну) доцільно виставити в колонки без дат: ГР – аббревіатура груп результатів, цифри 1, 2, 3 – номери груп загальних результатів, визначених у свідоцтві навчальних досягнень.

Семестрове оцінювання з *фізкультурної освітньої галузі* здійснюється з урахуванням обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти – ГР 1, ГР 2, ГР 3. Оцінка за семестр виставляється за результатами поточного (формульованого), тематичного оцінювання та контролю обов'язкових результатів навчання.

ГР 1- Розвиває особистісні якості в процесі фізичного виховання

ГР 2- Володіє технікою фізичних вправ

ГР 3 -Здійснює фізкультурно-оздоровчу діяльність

Навчальні досягнення здобувачів у 5-7 класах здійснюються у бальному оцінюванні, яке передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Оцінювання є зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів педагоги керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховуються дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Поточне формульоване оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формульованого оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати

поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів. У формувальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати інструменти з орієнтовного переліку, наведеного у таблиці:

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва	Опис інструмента
1	Аналіз портфоліо	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання
2	Відповідь хором	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо
3	Візьми і передай	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі
4	Внутрішнє / зовнішнє коло	Учні стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання по темі, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється
5	Газетний заголовок	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події
6	Гра в кубик	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. У кожної групи є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати

7	Доповни думку	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у пропонуваному твердженні
8	Есе «хвилинка»	Питання для есе на одну хвилину– це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини
9	Запис у журнал	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене
10	Записні книжки учнів	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	Збір ідей	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них а аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі
12	З-Х-В та ЗХВ+	Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене
13	Картка на вихід	Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо
14	Концептуальна карта	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття
15	Лідер за номером	Учні об'єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання / проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає номер і відповідний учень у кожній групі відповідає
16	Найзаплутаніший (або найясніший) момент	Це варіант однохвилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогоdnішнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті « »?»
17	Перевірка неправильного розуміння	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно»

18	ПЕРЕФРАЗУВАННЯ	Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми
19	Підбиття підсумків	Форма роздумів одразу після певного виду роботи
20	Підказка за аналогією	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) _____ виглядає як _____ тому що _____
21	Підсумок А-Б-В	Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою
22	Підсумок або питання на картках	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами: (Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку. (Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання
23	Підсумок одним реченням	Учнів просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми
24	Підсумок одним словом	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему
25	Подумай – запиши – обговори в парі – поділися	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу
26	Подумай – розкажи в парі	Вчитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Вчитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі
27	Пригадай – підсумуй – запитай – пов'яжи за 2 хвилини (ППЗП2)	За дві хвилини учні повинні пригадати та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини підсумувати ці пункти одним реченням, записати одне основне запитання, на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну прив'язку цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу
28	Рішення-рішення	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення
29	Самооцінювання	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки
30	Семінар за Сократом	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань
31	Сигнали руками	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу: «Розумію _____ і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію _____» (наприклад, великий палець вниз). «Не впевнений щодо _____» (наприклад, помахати рукою)

32	Скажи щось	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео
33	Сортування слів	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями
34	Спінер ідей	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося»
35	Спостереження	Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження
36	Тестування	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань: Декілька правильних варіантів Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність Розширена відповідь
37	Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)	Учні дають вчителю зворотний зв'язок, показуючи колір, що відповідає рівню розуміння
38	Усне опитування	Учитель пропонує учням відповісти на запитання, наведені нижче: Чим це _____ схоже на/відрізняється від _____? Які характерні риси/елементи _____? Як іще можна показати/проілюструвати _____? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____? Як _____ стосується _____? Які ідеї / деталі можна додати до _____? Наведіть приклад _____? Що не так з _____? Який висновок ви могли б зробити з _____? Які висновки можна зробити з _____? На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити? Що ви можете сказати про _____? Що може статися, якщо _____? Які критерії можна взяти для оцінки _____? Які докази підтверджують _____? Як ми можемо довести / підтвердити _____? Як це можна розглядати з точки зору _____? Які альтернативи _____ слід розглянути? Який підхід/стратегію ви могли б використати для _____?
39	Учнівська конференція	Бесіда з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння
40	Хрестики-нулики	Набір видів роботи, з яких учні самостійно можуть обирати ті, що можуть продемонструвати їхнє розуміння

		теми. Набір представлений у вигляді сітки з дев'яти квадратів, схожої на дошку для гри в хрестики-нулики, можна попросити учнів обирати так, щоб зрештою закреслити «три підряд». Завдання можуть відрізнятися за змістом, процесом та результатом і можуть бути адаптовані залежно від глибини знань
41	Хто швидше?	Робота в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему), однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає
42	Швидкий запис	Попросіть учнів відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження
43	Шкала Лайкерта	Учитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад, «Герой (ім'я) не повинен був робити (що саме).» повністю погоджуюся не погоджуюся погоджуюся повністю погоджуюся
44	3-2-1	Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом: три речі, які ви дізналися, два цікаві факти, одне питання, що залишилося; три ключові слова, дві відмінності між __, один вплив на __; три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня; три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати; три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували)
45	Трихвилинна пауза	Трихвилинна пауза дає змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та попросити роз'яснень. Я змінив(ла) ставлення до.... Я більше дізнався(лася) про... Мене здивувало... Я почувався(лася)...
46	Є питання, в кого є відповідь?	Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. У другому наборі містяться відповіді. Учитель роздає картки з відповідями учням, а потім він або учень зачитує класу питання на картці. Всі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну

2.7. Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти, які здобувають базову середню освіту (затверджені наказами МОН України: від 07.06.2017 року №804, від 21.02.2019 року №236, від 12.07.2021 року №795). Сукупність модельних та навчальних програм охоплює

досягнення учнів навчання з усіх визначених новим Державним стандартом базової середньої освітніх галузей на адаптивному циклі 5-6 клас.

2.8. Кадрове забезпечення освітньої діяльності:

- кандидат педагогічних наук – 1
- учителі-методисти – 9
- старші вчителі – 10
- учителі вищої категорії – 22
- учителі першої категорії – 2
- учителі другої категорії – 2
- учителі спеціалісти – 2

2.9. Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей):

- – успішність учнів 5-9-х класів – 99,6%;
- – якісний показник учнів 5-9-х класів – 72,6%;
- – високий рівень навчальних досягнень учнів 5-9-х класів – 22,6%;
- – середній бал учнів 5-9-х класів – 9,3.

2.10. Забезпечення підручниками

№ з/п	Клас	Найменування підручника (навчального посібника)	Автор підручника (навчального посібника)	Найменування навчальної дисципліни	Рік видавництва	Кількість примірників	
						Необхідно	Фактично
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	5	Українська мова	Глазова О.	Українська мова	2022	58	93
2 .	5	Українська література	Заболотний О.	Українська література	2022	58	94
3.	5	Англійська мова	Карпюк О.	Англійська мова	2022	58	107
4.	5	Іспанська мова	Редько В.Г. Береславська В.І.	Іспанська мова	2018	30	60
5.	5	Зарубіжна література	Ісаєва О.	Зарубіжна література	2022	58	94
6.	5	Математика	Тарасенкова Н.А.	Математика	2022	58	100
7.	5	Пізнаємо природу	Біда Д.	Природознавство	2023	58	70
8.	5	Здоров'я, безпека та добробут	Поліщук Н.	Здоров'я, безпека та добробут	2022	95	105
9.	5	Мистецтво	Гайдамака О.	Мистецтво	2022	58	101
10.	5	Польська мова	Біленька-Свистович Л.В.	Польська мова	2022	28	59

11.	5	Досліджуємо історію і суспільство	Пометен О.І.	Історія	2023	58	102
12.	5	Інформатика	Ривкінд Й.Я.	Інформатика	2022	58	0
13.	5	Технології	Ходзицька І.	Технології	2023	58	101
14.	6	Українська література	Заболотний В.	Українська література	2023	83	103
15.	6	Зарубіжна література	Ковбасенко Ю.	Зарубіжна література	2023	83	100
16.	6	Англійська мова	Мітчелл Г.К.	Англійська мова	2023	83	94
17.	6	Здоров'я, безпека та добробут	Поліщук Н.	Здоров'я, безпека та добробут	2023	83	94
18.	6	Технології	Ходзицька І.Ю.	Технології	2023	83	92
19.	6	Географія	Кобернік С.	Географія	2023	83	94
20.	6	Досліджуємо історію і суспільство	Пометун О.	Всесвітня історія	2023	83	94
21.	6	Пізнаємо природу	Біда Д.	Пізнаємо природу	2023	83	95
22.	6	Математика	Тарасенкова Н.	Математика	2023	83	105
23.	6	Українська мова	Заболотний О.В.	Українська мова	2023	83	103
24.	6	Іспанська мова	Редько В.Г.	Іспанська мова	2014	30	23
25.	6	Мистецтво	Масол Л.М.	Мистецтво	2014	60	90
26.	6	Інформатика	Коршунова О.	Інформатика	2024	83	95
27.	6	Польська мова	Квятковська К.	Польська мова	2023	62	64
28.	6	Мистецтво	Гайдамака О.	Мистецтво	2023	83	0
29.	7	Алгебра	Тарасенкова Н.	Алгебра	2024	61	86
30.	7	Геометрія	Бурда М.	Геометрія	2024	61	86
31.	7	Біологія	Балан П.	Біологія	2024	61	86
32.	7	Хімія	Григорович О.	Хімія	2024	61	85
33.	7	Всесвітня історія	Щупак І.	Всесвітня історія	2024	61	85
34.	7	Зарубіжна література	Ковбасенко Ю.	Зарубіжна література	2024	61	86
35.	7	Здоров'я, безпека та добробут	Поліщук Н.М.	Здоров'я, безпека та добробут	2024	61	86
36.	7	Інформатика	Коршунова О.	Інформатика	2024	61	0
37.	7	Фізика	Засекіна Т.	Фізика	2024	61	85
38.	7	Географія	Безуглий В.	Географія	2024	61	85

39.	7	Історія України	Пометун О.	Історія України	2024	61	85
40.	7	Англійська мова	Коста Дж.	Англійська мова	2024	61	86
41.	7	Мистецтво	Гайдамака О.	Мистецтво	2024	61	85
42.	7	Польська мова	Цесельська-Му самеґ Р.	Польська мова	2024	31	66
43.	7	Технології	Ходзицька І.Ю.	Технології	2024	61	86
44.	7	Українська література	Заболотний О.	Українська література	2024	61	87
45.	7	Українська мова	Заболотний О.	Українська мова	2024	61	86

3 РОЗДІЛ

БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА (8-9 класи)

Наскрізна освітня програма розроблена на виконання Закону України «Про освіту»; впровадження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392; відповідно до наказу Міністерства освіти і науки від 20.04.2018 року №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

Програмою передбачено:

3.1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 9-9-х класів складає 5845 годин на навчальний рік:

№ з/п	Клас	Кількість годин/тижневих інваріантної складової	Кількість годин/тиж варіативної складової	Всього без врахування поділу на групи	Річне навчальне навантаження учня	Всього
1.	4(8)	31,5+3	1,5	33+3	1155+105	1260
2.	5(9)	33+3	-	33+3	1155+105	1260

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах.

3.1. Навчальний план спеціалізованих шкіл з українською мовою навчання і поглибленим вивченням іноземних мов (Таблиця 3 до Типової освітньої програми)

Освітні галузі	Предмети	8	9
Мови і літератури	Українська мова	2	2+1
	Українська література	2	2
	Англійська мова	5	5
	Друга іноземна мова	2	2
	Зарубіжна література	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	-	1
Мистецтво	Мистецтво	0,5	0,5
Математика	Математика	-	-
	Алгебра	2+1	2+1
	Геометрія	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-
	Біологія	2	2
	Географія	2	1,5
	Фізика	2	3-1
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2-1	2-1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура**	3	3
Разом		31,5+3	33+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1,5	0

Гранично допустиме навчальне навантаження	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	33+3	33+3

Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні.

Навчальний план вміщає зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Відповідно до наказу МОН України № 405 від 20.04.2018, п.2 (години інваріантної складової можуть зменшуватися не більше ніж у двічі порівняно з показниками Типової освітньої програми), враховуючи інтеграцію, освітні запити батьків, кадрове забезпечення, матеріальну та методичну базу гімназії, для широкої загальноосвітньої підготовки здійснено перерозподіл навчального часу між предметами.

Предмет	Класи	
	4(8)-мі	5(9)-ті
Інформатика	-1	-1
Фізика		-1
Алгебра	+1	+1
Українська мова		+1

Варіативна складова навчальних планів використана на:

- у 8-х з метою забезпечення успішної підготовки до обов'язкового ЗНО з математики 1 годину на тиждень виділено на вивчення алгебри;
- у 8-9-х класах у порівнянні з Типовими навчальними планами години інформатики зменшено з 2 годин до 1 години на тиждень (2,8%) у зв'язку із перевантаженням кабінету інформатики. За рахунок вивільнених годин з метою підготовки до державної підсумкової атестації учні вивчатимуть українську мову (1 годину на тиждень (2,8 %));
- у 9-х класах у порівнянні з Типовими навчальними планами години фізики зменшено з 3 годин до 2 години на тиждень (2,8%). За рахунок вивільнених годин з метою підготовки до державної підсумкової атестації з математики учні вивчатимуть алгебру (1 годину на тиждень (2,8 %));
- у 8-9-х класах викладається навчальний предмет «Мистецтво».

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлена відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Поділ класів на групи при вивченні української та іноземної мов, трудового навчання, фізичної культури та інформатики здійснити відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і

виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

3.2. Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня (затверджені наказами МОН України (затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407).

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня**

№ п/п	Назва навчальної програми	Рік	
1.	Українська мова	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
2.	Українська література	2017	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/na-sajt-ukrayinska-literatura-5-9-z-chervonimdoc-2.pdf
3.	Біологія	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
4.	Всесвітня історія	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
5.	Географія	2017	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/geografiya-6-9-14.07.2017.pdf
6.	Зарубіжна література	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
7.	Інформатика	2017	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/programa-informatika-5-9-traven-2015.pdf
8.	Історія України	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
9.	Математика	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
10.	Мистецтво	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
11.	Основи здоров'я	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
12.	Природознавство	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
13.	Трудове навчання	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
14.	Фізика	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
15.	Фізична культура	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas

16.	Хімія	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
17.	Іноземні мови	2017	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf

Результати навчання повинні зробити внесок у формування ключових компетентностей учнів:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.

		Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та

		оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати

		художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Педагогічному колективу закладу освіти приділити значну увагу організації навчання через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, а також соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях:

Реалізація навчання за наскрізними лініями:

Напрямки	Зміст
організація навчального середовища	формування духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
окремі предмети	- впровадження інтерактивних методів навчання з використанням компетентнісного підходу (урок-квест, кейс-урок, інтегрований урок, бінарний урок, урок з елементами дебатів); - реалізація надпредметних, міжкласових та загальношкільних освітніх проектів; - систематичне проблемне навчання на основі ускладнених міжпредметних та надпредметних тем
робота в проектах	«Моральний вчинок» «На шляху до Європи»

	позакласна навчальна робота	організація тематичних днів та тижнів, декад, пізнавальні квести, флешмоби
	робота гуртків	гурток «Школа здоров'я»;
Наскрізна лінія	Коротка характеристика	
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.	
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.	
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.	
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних	

	можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.
--	--

3.3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними формами організації освітнього процесу вважати різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей створити умови для проведення навчально-практичних занять з різних предметів як функції перевірки та оцінювання досягнення компетентностей учнів. Спрямувати роботу вчителів на проведення занять в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі роботу учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Якість проведення навчальних занять:

- використання новітніх досягнень науки, інновації педагогічної практики, побудова уроків на основі закономірностей освітнього процесу;
- реалізація на уроці в оптимальному співвідношенні всіх дидактичних принципів та правил;
- забезпечення належних умов для продуктивної пізнавальної діяльності учнів з урахуванням їхніх інтересів, нахилів та потреб;
- установа усвідомлених учнями міжпредметних зв'язків;
- зв'язок із раніше набутими знаннями й уміннями, опора на досягнутий рівень розвитку учнів;
- мотивація й активізація розвитку всіх сфер особистості;
- логічність та емоційність усіх етапів освітньої діяльності;
- ефективне використання педагогічних засобів;
- зв'язок

3.4. ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може ухвалити рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим і здійснюється на розсуд закладу освіти.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам). Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формуальному оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

3.5. КРИТЕРІЇ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання у закладі освіти можна застосовувати Орієнтовну рамку оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти (Додаток [2]) або на її основі розробити власні критерії та шкалу оцінювання. У пропонуваній Орієнтовній рамці оцінювання навчальних досягнень навчальні досягнення учнів характеризують за чотирма рівнями: початковий, середній, достатній, високий.

Заклад освіти може здійснювати підсумкове та, у разі застосування, проміжне, оцінювання результатів навчання за рівневою, 12-бальною або за власною шкалою оцінювання, затвердженою рішенням педагогічної ради, – за умови затвердження правил переведення до системи (шкали) оцінювання, визначеної законодавством. Результати річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі / учениці в кінці навчального року, за системою (шкалою), визначеною законодавством.

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)). Для розроблення та/або оцінки вже розроблених власних критеріїв і шкали оцінювання заклад освіти може використати Орієнтовні вимоги до критеріїв та шкал оцінювання (Додаток 3). Ці орієнтовні вимоги мають допоміжний характер і не є обов'язковими до використання.

Розроблено програму шкільного моніторингу внутрішнього забезпечення якості освіти, яка включає такі компоненти:

3.6. Кадрове забезпечення освітньої діяльності:

- Заслужений працівник освіти України – 1
- кандидат педагогічних наук – 1
- учителі-методисти – 9
- старші вчителі – 10
- учителі вищої категорії – 19
- учителі першої категорії – 2
- учителі другої категорії – 2
- учителі спеціалісти – 1

3.7. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності гімназії надає кожному класу основної школи окремий кабінет і обладнання в ньому, що дозволяє освітній процес відповідно до санітарно-гігієнічних норм, вимог, правил безпеки та для запобігання травматизму й збереження життя та здоров'я дітей. Для учнів працюють дві спортивні кімнати, клас інформатики, хореографічний клас, бібліотека, їдальня, методичний та кабінет психологічної служби.

3.8. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності здійснюється відповідно до навчальних програм, підручників, посібників, рекомендованих МОН України; листа МОН України щодо вивчення у закладах загальної середньої освіти навчальних предметів у навчальному році.

3.9. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

3.10. Забезпечення підручниками

№ з/п	Клас	Найменування підручника (навчального посібника)	Автор підручника (навчального посібника)	Найменування навчальної дисципліни	Рік видавництва	Кількість примірників	
						Необхідно	Фактично
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	8	Історія України	Власов В.С.	Історія України	2021	58	82
2.	8	Алгебра	Кравчук В.	Алгебра	2016	58	120
3.	8	Рідна мова	Глазова О.П.	Українська мова	2016	58	120
4.	8	Зарубіжна література	Міляновська Н.Р.	Зарубіжна література	2016	58	115
5.	8	Польська мова	Біленька-Свистович Л.В.	Польська мова	2016	30	14
6.	8	Іспанська мова	Редько В.	Іспанська мова	2016	28	66
7.	8	Трудове навчання	Терещук Б.М.	Трудове навчання	2016	28	34
8.	8	Всесвітня історія	Щупак І.	Всесвітня історія	2021	58	82
9.	8	Біологія	Матяш Н.Ю.	Біологія	2016	58	115
10.	8	Мистецтво	Масол Л.М.	Мистецтво	2016	58	110
11.	8	Трудове навчання	Ходзинська І.Ю.	Трудове навчання	2016	29	80
12.	8	Українська література	Авраменко О.М.	Українська література	2016	58	110
13.	8	Географія	Бойко В.М.	Географія	2016	58	110
14.	8	Геометрія	Єршова А.П.	Геометрія	2016	58	120
15.	8	Англійська мова	Калініна Л.В.	Англійська мова	2016	58	100
16.	8	Хімія	Дячук Л.С.	Хімія	2016	58	115
17.	8	Основи здоров'я	Поліщук Н.М.	Основи здоров'я	2016	58	110
18.	8	Фізика	Бар'яхтар В.Г.	Фізика	2016	58	115
19.	8	Інформатика	Ривкінд Й.Я.	Інформатика	2021	58	82
20.	9	Основи правознавства	Філіпенко Т.М.	Правознавство	2017	55	95
21.	9	Зарубіжна література	Міляновська Н.Р.	Зарубіжна література	2017	55	94
22.	9	Біологія	Задорожний К.М.	Біологія	2017	55	96
23.	9	Всесвітня історія	Щупак І.Я.	Всесвітня історія	2017	55	96
24.	9	Історія України	Турченко Ф.Г.	Історія України	2017	55	96
25.	9	Іспанська мова	Редько В.	Іспанська мова	2017	20	55
26.	9	Інформатика	Ривкінд Й.Я.	Інформатика	2017	55	94
27.	9	Мистецтво	Масол Л.М.	Мистецтво	2017	55	93
28.	9	Трудове навчання	Терещук П.І.	Трудове навчання	2017	26	46
29.	9	Трудове навчання	Ходзинська І.Ю.	Трудове навчання	2017	29	50
30.	9	Геометрія	Єршова А.Т.	Геометрія	2017	55	90
31.	9	Географія	Кобернік С.Г.	Географія	2017	55	85

32.	9	Основи здоров'я	Поліщук Н.М.	Основи здоров'я	2017	55	96
33.	9	Хімія	Попель П.П.	Хімія	2017	55	96
34.	9	Фізика	Бар'яхтар В.Г.	Фізика	2017	55	96
35.	9	Алгебра	Істер О.С.	Алгебра	2017	55	94
36.	9	Англійська мова	Калініна Л.В.	Англійська мова	2017	55	93
37.	9	Українська література	Авраменко О.М.	Українська література	2017	55	96
38.	9	Українська мова	Заболотний В.В.	Українська мова	2017	55	94

3.11. Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей):

- успішність учнів 5-9-х класів – 99,6%;
- якісний показник учнів 5-9-х класів – 72,6%;
- високий рівень навчальних досягнень учнів 5-9-х класів – 22,6%;
- середній бал учнів 5-9-х класів – 9,3.

4 РОЗДІЛ

ПРОФІЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

(Впровадження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392).

Профільний предмет: іноземна мова (англійська) та друга іноземна мова (польська, іспанська)

Програма розроблена відповідно до наказу Міністерства освіти і науки від 20.04.2018 року №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня».

Освітня програма школи передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Програмою передбачено:

4.1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.

4.1. Річний навчальний план школи III ступеня Бердичівської міської гуманітарної гімназії № 2 на 2024-2025 навчальний рік

Навчальні предмети	10	11
Навчальний план. Наказ МОН України № 408 від 20.04.2018 р. (у редакції наказу МОН України від 28.11.2019 року № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 31.03.2020 року № 464) т. 2 із врахуванням т.3		
Базові предмети		
Мова навчання	укр.	укр.
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Англійська мова	5	5
Іспанська/польська мова	3	3
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	-
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	4	4
Географія	1,5	1
Біологія і екологія	2	2
Фізика	3	3
Астрономія	-	1

Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист України	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	2	2
Інформатика	1	1
Технології	1	1
Разом	33+3	32+3
Гранично допустиме навантаження на учня	33	33
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	2	3
Вакансія. Факультатив «Гіди та перекладачі»	1	1
Вакансія. Факультатив «Говоримо англійською (на основі аудіювання)»	1	1
Вакансія. Факультатив «Культура мови і стилістика української мови»	-	1
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	38	38

Навчальний план для 10-11 класів із врахуванням таблиці 3 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня

1 п/п	Зміст	Предмети	К-сть годин	
			10 клас	11 клас
1	Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для для 10-х класів		10	11
2	Базові предмети		27	26
3	Вибірково-обов'язкові предмети	Інформатика	1	1
		Технології	1	1
4	Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття:		8+1,5	9+1,5
5	профільні предмети	Іноземна мова	3	3
		Друга іноземна мова	3	3
6.	Курс за вибором	Вакансія. Факультатив «Гіди та перекладачі»	1	1
	Курси за вибором	Вакансія. Факультатив «Говоримо англійською (на основі аудіювання)»	1	1
7.	Гранично допустиме тижневе навантаження на учня		33	33

8.	Спецкурс	Вакансія. Факультатив «Культура мови і стилістика української мови»	-	1
9.	Всього фінансується		38	38

Навчальним планом передбачено загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, курсів за вибором, а також передбачено години на факультативи.

Індивідуальною орієнтованістю на учня та підсилення профілю навчання введено в освітній процес вибірково-обов'язковий предмет «Інформатика», «Технології»; спецкурс з іноземної мови; факультативні курси «Ділова українська мова» для підготовки до ЗНО.

Спеціальні курси разом із профільними предметами відображають специфіку профілю навчання (іноземні мови) і визначають його сутність.

За рішенням педагогічної ради (протокол № 12 від 31.08.2018р.) при оцінюванні дозволяється враховувати результати навчання окремих учнів з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

При тематичному плануванні педагогами враховано засоби інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів для реалізації наскрізних ліній.

4.2. Очікувані результати навчання учнів

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня (затверджені наказами МОН України від 23.10.2017 №1407 та від 24.11.2017 №1539).

№п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення	
1.	Українська мова	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України», наказ від 23.10.2017 № 1407
2.	Українська література	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України», наказ від 23.10.2017 № 1407
3.	Зарубіжна література	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України», наказ від 23.10.2017 № 1407

			науки України», наказ від 23.10.2017 № 1407
4.	Польська мова	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України», наказ від 23.10.2017 № 1407
5.	Іспанська мова	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України», наказ від 23.10.2017 № 1407
6.	Англійська мова	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України», наказ від 23.10.2017 № 1407
7	Історія України	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України», наказ від 23.10.2017 № 1407
8	Всесвітня історія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України», наказ від 23.10.2017 № 1407
9	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України», наказ від 23.10.2017 № 1407
10	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України», наказ від 23.10.2017 № 1407
11	Біологія і екологія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України», наказ від 23.10.2017 № 1407
12	Географія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України», наказ від 23.10.2017 № 1407
13	Фізика і астрономія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України», наказ від 23.10.2017 № 1407
14	Хімія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України», наказ від 23.10.2017 № 1407
15	Фізична культура	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України», наказ від 23.10.2017 № 1407
16	Захист України	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України», наказ від 23.10.2017 № 1407

Освітня програма школи передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом в 10-11-х класах на 2020-2023 роки. Профільний предмет: іноземна мова (англійська) та друга іноземна мова (іспанська, польська).

Результати навчання повинні зробити внесок у формування *ключових компетентностей* здобувачів освіти.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних

		предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів

6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна громадянська компетентності і	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.

		Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Закладом освіти приділено велику увагу навчанню через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, а також соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях:

Реалізація **навчання за наскрізними лініями**:

Напрямки	Зміст
-організація навчального середовища	– формування духовного, соціального і фізичного середовища навчання; – інноваційні технології навчання, освітні тренди.

- окремі предмети	– впровадження інтерактивних методів навчання з використанням компетентнісного підходу (урок-квест, кейс-урок, інтегрований урок, бінарний урок,); – реалізація надпредметних, міжкласових та загальношкільних освітніх проектів; – систематичне проблемне навчання на основі тускладнених міжпредметних та надпредметних тем; – інноваційні технології навчання освітні тренди.
- предмет за вибором	«Громадянська освіта»
- робота в проектах	«Я – громадянин України» «На шляху до Європи»
- позакласна навчальна робота	організація тематичних днів та тижнів, пізнавальні квести, флешмоби
-робота гуртків	– гурток з англійської мови; – гурток з інформатики; – гурток робототехніки; – STEM- освіта.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.

	Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

4.3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу вважати екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Розроблено програму шкільного моніторингу внутрішнього забезпечення якості освіти.

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня**

№ п/п	Назва навчальної програми	Рік	
1.	Українська мова	2017	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/ukr-m-ak.pdf
2.	Українська література	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv
3.	Біологія та екологія	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv
4.	Всесвітня історія	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv
5.	Географія	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv
6.	Зарубіжна література	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv
7.	Інформатика	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv
8.	Історія України	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv
9.	Математика	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv
10.	Громадянська освіта	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv
11.	Фізика	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv
12.	Фізична культура	2017	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/fizk-st.pdf
13.	Хімія	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv
14.	Англійська мова	2017	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2-eng-pr.pdf
15.	Іспанська мова	2017	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/1-isp-ak.pdf
16.	Друга іноземна мова	2017	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2-inoz.pdf
17.	Астрономія	2017	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/ast-ak.pdf
18.	Технології	2017	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/tech-st-ak.pdf

19.	Захист України	2020	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv
20.	Курс «Гіди та перекладачі»	2017	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv

Програмно-методичне забезпечення поглибленого вивчення іноземних мов

№	Предмет	Назва програми	Посилання
1.	Англійська мова	Іноземні мови навчальна програма для загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладів 1-4 класи	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/inozemna-mova-poyasnyvalna-znz-sznz-1-4-klas-belyaeva-xarchenko-finalna-zv.pdf
2.	Англійська мова, іспанська мова, польська мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf
3.	Англійська мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Англійська мова 10-11 класи. Профільний рівень	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/1-eng-pr.pdf
4.	Іспанська мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Іноземна мова як друга іноземна 10-11 класи. Рівень стандарту	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2-inoz.pdf
5.	Гіди-перекладачі	Програма курсу «Гіди-перекладачі»	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv
6.	Польська мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Іноземна мова як друга іноземна 10-11	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2-inoz.pdf

		класи. Рівень стандарту	
--	--	-------------------------	--

4.5. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

4.6. Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей):

- успішність учнів 10-11-х класів – 100%;
- якісний показник учнів 10-11-х класів – 83%;
- високий рівень навчальних досягнень учнів 10-11-х класів – 37%;
- середній бал учнів 10-11-х класів – 9,9.

4.7. Забезпечення підручниками

5. № з/п	Клас	Найменування підручника (навчального посібника)	Автор підручника (навчального посібника)	Найменування навчальної дисципліни	Рік вида-ння	Кількість примірників	
						Необ-хідно	Фак-тич-но
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	10	Українська мова	Авраменко О.М.	Українська мова	2018	33	50
2.	10	Українська література	Авраменко О.М. Пахаренко В.І.	Українська література	2018	33	50
3.	10	Зарубіжна література	Ісасва О.О. Клименко Ж.В.	Зарубіжна література	2018	33	50
4.	10	Історія України	Власов В.С. Кульчицький С.В.	Історія України	2018	33	50
5.	10	Всесвітня історія	Щупак І.Я.	Всесвітня історія	2018	33	50
6.	10	Громадянська освіта	Бакка Г.В. Марголіна Л.В.	Громадянська освіта	2018	33	50
7.	10	Англійська мова	Калініна Л.В.	Англійська мова	2018	33	50
8.	10	Іспанська мова	Редько В.	Іспанська мова	2018	10	19
9	10	Польська мова	Біленька-Свистович Л.В.	Польська мова	2018	23	19
10.	10	Мистецтво	Масол Л.М.	Мистецтво	2018	33	50
11.	10	Математика	Нелін Є.П.	Математика	2018	33	50
12.	10	Інформатика	Ривкінд Й.Я.	Інформатика	2018	33	50
13.	10	Географія	Бойко В.М.	Географія	2018	33	50
14.	10	Фізика	Бар'яхтар В.Г.	Фізика	2018	33	50
15.	10	Захист Вітчизни	Гарасимів І.М. Пашко К.О.	Захист Вітчизни	2018	13	20
16.	10	Захист Вітчизни	Гудима А.А. Пашко К.О.	Захист Вітчизни	2018	20	30

17.	10	Технології	Ходзицька І.Ю.	Технології	2018	33	50
18.	10	Біологія і екологія	Андерсон О.А.	Біологія і екологія	2018	33	50
19.	10	Хімія	Савчин М.М.	Хімія	2018	33	50
20.	11	Українська мова	Авраменко О.	Українська мова	2019	33	49
21.	11	Українська література	Авраменко О.	Українська література	2019	33	49
22.	11	Іспанська мова	Редько В.	Іспанська мова	2019	12	28
23.	11	Історія України	Власов В.	Історія України	2019	33	53
24.	11	Всесвітня історія	Щупак І.	Всесвітня історія	2019	33	57
25.	11	Мистецтво	Масол Л.	Мистецтво	2019	33	75
26.	11	Математика	Істер О.	Математика	2019	33	53
27.	11	Технології	Ходзицька І.	Технології	2019	33	87
28.	11	Фізика	Бар"яхтар В.Г.	Фізика	2019	33	54
29.	11	Хімія	Григорович О.	Хімія	2019	33	50
30.	11	Біологія і екологія	Андерсон О.	Біологія	2019	33	54
31.	11	Англійська мова	Калініна Л.	Англійська мова	2019	33	55
32.	11	Географія	Гільберг Т.	Географія	2019	33	53
33.	11	Польська мова	Гузюк-Свіца Б.	Польська мова	2019	21	29
34.	11	Зарубіжна література	Ісаєва О.	Зарубіжна література	2019	33	53
35.	11	Захист Вітчизни	Гудима А.А.	Основи медич-них знань	2019	17	30
36.	11	Захист Вітчизни	Гудима А.А.	Захист Вітчизни	2019	16	22
37.	11	Астрономія	Сиротюк В.	Астрономія	2019	33	57

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ В 5-11
КЛАСАХ

Педагогічні працівники*	Необхідно (осіб)	Фактично (осіб)	Відсоток від необхідного
1	2	3	4
Усього педагогічних працівників	28	28	100
з них:			
мають відповідну освіту	27	27	100
працюють у навчальному закладі за сумісництвом	1	1	-

У гімназії постійно працює 36 учителів (8 учителів в початковій школі, 28 в базовій та профільній школі). Аналіз рівня кваліфікації вчителів гімназії показав, що:
 спеціалістів вищої категорії – 30 (83,4 %),
 спеціалістів першої категорії – 2 (5,5%),
 спеціалістів другої категорії – 2 (5,5 %),
 спеціалістів – 1 (2,7%),
 із середньою спеціальною освітою, 9 тарифний розряд – 1 (2,7%).

Педагогічні звання мають 27 учителів (75%):

«учитель-методист» – 12 (33%),

«старший учитель» – 15 (42%).

Нагрудний знак «Василя Сухомлинського» – 1

Заслужений працівник освіти України – 1

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЯКІСНИЙ СКЛАД ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ В 5-11 КЛАСАХ

№ з/п	Найменування навчальної дисципліни	Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади	Найменування закладу, який закінчив (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація за дипломом)	Кваліфікаційна категорія, педагогічне, звання (рік встановлення, підтвердження)	Педагогічний стаж (повних років)	Підвищення кваліфікації за фахом (найменування навчального закладу, номер, дата видачі документа про підвищення кваліфікації)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Зарубіжна література	Толочко Ірина Юліанівна	Директор, вчитель зарубіжної літератури	Житомирський державний педагогічний інститут ім. І.Франка, 1985, російська мова та літ-ра	Вища, ВМ	46	2024
2.	Математика	Гензель Олена Володимирівна	Заступник директора з НВР, вчитель математики	Житомирський державний педагогічний інститут ім. І.Франка, 1995, математика і фізика	Вища, ВМ	29	2024
3.	Українська мова та література	Артемчук Валентина Анатоліївна	Заступник директора з НВР, вчитель української мови та л-ри	Житомирський державний педагогічний інститут ім. І.Франка, українська мова та літ-ра	Вища,	17	2024
4.	Англійська мова	Баккалінська Наталія Валентинівна	Заступник директора з НВР, вчитель англ. мови	Київський інститут іноземних мов, 1989, іноземні мови (англійська та іспанська)	Вища, СВ	35	2018, свідоцтво № 1839 від 19.12.2014 р.
5.	Українська мова, л-ра, зарубіжна л-ра	Лепешко Лариса Юріївна	Вчитель української мови та л-ри, зарубіжної л-ри	Житомирський державний педагогічний інститут ім. І.Франка, 1999, українська мова та л-ра	Вища СВ	26	2024
6.	Українська мова,	Євпак	Вчитель української	Житомирський державний	Вища, ВМ	32	2024

	л-ра, зарубіжна л-ра	Ірина Володимирівна	мови та л-ри, зарубіжної л-ри	<i>педагогічний інститут ім. І.Франка, 2002, українська мова та л-ра</i>			
7.	Українська мова, л-ра	Семенюк Анна Ігорівна	Вчитель української мови та л-ри, зарубіжної л-ри	<i>Житомирський державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2016 р., українська мова та л-ра</i>	Вища, СВ	8	202
8.	Українська мова, л-ра	Щиголь Ольга Віталіївна	Вчитель української мови та л-ри	<i>Житомирський державний педагогічний інститут ім. І.Франка, 1993, українська мова та л-ра</i>	Вища СВ	33	2024
9	Українська мова, л-ра	Щерблюк Наталія Іванівна	Вчитель української мови та л-ри	<i>Київський педагогічний університет</i>	I	12	2024
10	Інформатика, математика	Полюга Наталія Леонідівна	Вчитель математики , інформатики	<i>Київський національний університет ім.. Т.Г.Шевченка, 2005, математика, Житомирський державний університет ім.. І. Франка, 2013, інформатика</i>	Вища, СВ	20	2024
11	Математика	Чорна Людмила Анатоліївна	Вчитель математики	<i>Вінницький педагогічний університет ім.. М. Коцюбинського, 2002, математика і фізика</i>	Вища	20	2024
12	Фізика	Фурзікова Олена Миколаївна	Вчитель фізики	<i>Житомирський державний університет ім.. І. Франка, 2005, математика і фізика</i>	Вища	20	2024
12	Інформатика	Шевельова Наталія Михайлівна	Вчитель інформатики	<i>Житомирський державний університет ім.. І. Франка</i>	I	12	2024
13	Історія, правознавство,	Матвіюк Оксана Данилівна	Вчитель історії, правознавства,	<i>Волинський державний університет, 1997,</i>	Вища, ВМ	26	2024

	художня культура		художньої культури	культуролог, Житомирський державний університет ім. І. Франка, 2016, історія			
14	Хімія, захист Вітчизни	Крсек Алла Геннадіївна	Вчитель хімії, ЗВ	Житомирський державний університет ім. І. Франка	Вища ВМ	25	2024
15	Природо знавство, біологія	Бугасенко Наталія Василівна	Вчитель природознавства, біології	Житомирський державний університет ім. І. Франка, 1998, біологія та хімія	Вища, ВМ	25	2024
16	Біологія, основи здоров'я, екологія	Кравчук Тетяна Миколаївна	Вчитель біології, основ здоров'я, екології	Житомирський державний університет ім. І. Франка, 2002, біологія, хімія, валеологія та основ екології	Вища СВ	22	2024
17	Географія, економіка	Боброва Тетяна Володимирівна	Вчитель біології, економіки	Вінницький державний педагогічний інститут ім. М.Островського, 1989, географія та біологія	Вища, СВ	33	2024
18	Англійська мова	Протопопова Наталія Леонідівна	Англійська мова	Київський державний педагогічний інститут іноземних мов, 1986, іноземні мови, вчитель англійської і французької мов	Вища ВМ	37	2024
19	Англійська мова	Мінакова Надія Володимирівна	Англійська мова	Житомирський державний університет імені І.Франка, 2012 Мова і література (англійська) вчитель мови (англійської) та зарубіжної літератури	Вища СВ	11	2024
20	Англійська мова	Грубенька Ольга Петрівна	Англійська мова	Житомирський державний університет імені І.Франка,	Вища ВМ	32	2024

				<i>Мова і література (англійська) вчитель мови (англійської) та зарубіжної літератури</i>			
21	Англійська мова	Юрчук Євгенія Геннадіївна	Англійська мова	<i>Національний університет «Острозька академія», 2015, викладач англійської та німецької мов</i>	II	9	2024
22	Англійська мова	Кушнір Юлія Станіславівна	Англійська мова	<i>Житомирський державний університет імені І.Франка, Мова і література (англійська) вчитель мови (англійської) та зарубіжної літератури</i>	Спеціаліст	8	2024
23	Польська мова	Луженецька Катерина Дмитрівна	Польська мова	<i>Київський славістичний університет 2008 Мова та література (польська), філолог, викладач польської мови та літератури</i>	II	4	2024
24	Іспанська мова	Гайдамаченко Алла Львівна	Іспанська мова	<i>Київський державний педагогічний інститут іноземних мов 1990 Іноземна мова, вчитель іспанської мови</i>	Вища СВ	32	2024
25	Трудове навчання	Богун Ірина Анатоліївна	Вчитель трудового навчання, початкових класів	<i>Хмельницький державний університет, 2004, швейні вироби, Житомирський державний університет ім. І. Франка, 2016, початкові класи</i>	Вища СВ	24	2024

26	Мистецтво	Мартинюк Мілада Вікторівна	Вчитель музики	Київський педагогічний інститут ім.. Драгоманова	Вища, ВМ	35	2024
27	Фізична культура	Лук'янчук Світлана Віталіївна	Вчитель фізичної культури	Кам'янець-Подільський державний педагогічний інститут ім.. В. Затонського, 1993, фізична культура	вища	32	2024
28	Фізична культура	Малашина Айя Русланівна	Вчитель фізичної культури/хореографії	Житомирський культпросвіт	9 тр	26	2024

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти Оновлення методичної бази освітньої діяльності: необхідною та пріоритетною умовою функціонування закладу, створення сучасної методичної освітньої діяльності виступає перехід від методичної до науково-методичної роботи педагогів.

Завдання:

- встановлення ступеня відповідності освітніх програм;
- визначення ступеня відповідності умов здійснення освітнього процесу;
- визначення ступеня відповідності запланованої мети, відстеження динаміки освітніх результатів суб'єктів освітнього процесу, умов здійснення освітнього процесу і, безпосередньо, самого освітнього процесу.

5 РОЗДІЛ

Задачі освітнього процесу:

- створення оптимальних умов для виявлення, підтримки і педагогічного супроводу обдарованих гімназистів;
- реалізація особистісно орієнтованого підходу в освіті гімназистів з високим рівнем якості знань, активізація їх інтелектуальних якостей з метою всебічного розвитку творчої особистості;
- вивчення фактів цілеспрямованого психолого-педагогічного сприяння, процесів розвитку особистості, ефективної реалізації здібностей до необмеженого розвитку кожної особистості педагогічного процесу;
- удосконалення системи підготовки педагогів, навчання через методичну службу, самоосвіту, і як результат – атестація – сертифікація (згідно із Законом України «Про освіту»);
- втілення в освітній процес всіх видів і форм творчої самореалізації, нестандартності наукового і творчого мислення ліцеїстів;
- створення банку даних «обдаровані діти» з інформацією про обдарованих ліцеїстів, про індивідуальні освітні програми, про науково-педагогічну літературу;
- організація співпраці обдарованих гімназистів зі студентами провідних «вишів»;
- формування в гімназистів досвіду самоосвітньої діяльності і особистої відповідальності за результати навчальної діяльності;
- створення комфорту в освітньому процесі, атмосфери взаєморозуміння, добра, творчої співпраці між учнями і педагогами;
- забезпечення сучасної комп'ютерної грамоти гімназистів;

- підсилення ролі навчальних дисциплін, які забезпечать успішну адаптацію в соціумі: українська мова, іноземні мови, економіка, право.

6 РОЗДІЛ

Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій

Технологія – це складова частина системи навчання, що забезпечує її результативність (О.Кушнір).

У гімназії розбудовано такі технології, які б забезпечили інтеграцію типових освітніх програм, додаткових освітніх послуг і виховних заходів у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти – «модель» випускника.

Використовувані педагогічні технології:

- технологія різнорівневого навчання;

- технологія розвивального навчання;
- інформаційно-комунікативні технології;
- навчання у співпраці;
- проектні методи;
- технологія майстер-класів;
- перспективно-випереджувальне навчання;
- технологія критичного мислення;
- здоров'язбережувальні технології;
- технологія індивідуального навчання;
- технологія проблемного навчання;
- тренінгові технології;
- технологія колективного творчого вирішення проблем;
- технологія інтеграції в між атестаційній освітній простір;
- технологія виховання екологічної культури;
- технологія використання Internet-простору;
- інтерактивні технології;
- технологія «Росток».

Основні напрямки втілення технологій

- створення умов для розвитку здібностей гімназистів;
- участь дітей в олімпіадах, науково-практичних конференціях, конкурсах;
- лекційні і практичні заняття, консультації, олімпіади, конкурси, форуми в системі «on-line»;
- стратегія прискореного навчання (екстернат);
- набуття умінь і навичок дослідницької діяльності під супроводом педагогів, вчених (МАН);
- участь у виїзних науково-практичних конференціях з метою дослідження життя, творчості відомих постатей України (екскурсії, дискусійні майданчики, полемічні студії, бесіди у «вузькому колі», «лабораторії успіху».

Якість проведення навчальних занять:

- використання новітніх досягнень науки, інновації педагогічної практики, побудова уроків на основі закономірностей освітнього процесу;
- реалізація на уроці в оптимальному співвідношенні всіх дидактичних принципів та правил;
- забезпечення належних умов продуктивної пізнавальної діяльності учнів із урахуванням інтересів, нахилів і потреб;
- установлення усвідомлених учнями міжпредметних зв'язків;

- зв'язок із раніше набутими знаннями й уміннями, опора на досягнутий рівень розвитку учнів;
- мотивація й активізація розвитку всіх сфер особистості;
- логічність та емоційність усіх етапів освітньої діяльності;
- ефективне використання педагогічних засобів;
- зв'язок із життям, педагогічною діяльністю, особистим досвідом учнів;
- формування практично необхідних знань, умінь, навичок, раціональних прийомів мислення й діяльності;
- формування вміння вчитися, потреби постійно поновлювати обсяг знань;
- ретельна діагностика, прогнозування, проєктування і планування кожного уроку.

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей):

- успішність учнів 5-11-х класів – 99,7%;
- якісний показник – 73,8%;
- високий рівень навчальних досягнень – 24,6%;
- середній бал по БМГГ № 2 – 9,6;
- переможці II етапу мовно-літературного конкурсу імені Тараса Шевченка серед учнів 5-11 класів – 5 учнів;
- переможці II етапу Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика – 4 учнів;
- переможці II туру Всеукраїнських предметних олімпіад – 32 учнів;
- переможці III туру Всеукраїнських предметних олімпіад – 10 учнів;
- переможці I етапу Всеукраїнського конкурсу – захисту науково – дослідницьких робіт учнівської молоді – 3 учнів;
- переможці II етапу конкурсу-захисту наукових робіт МАН – 1 учнів.